

Ο ΒΟΛΟΣ ΥΠΟΔΕΧΘΗΚΕ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ!

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΑΘ.Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ, 23-25 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

Πεχωριστό γεγονός για την ιστορία της Μητροπόλεως Δημητριάδος και Ἀλμυρού αποτέλεσε ἡ ἔλευση τῆς Α. Θ. Παναγιότῃτος τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στὸν Βόλο τὸ τρίήμερο 23-25 Ἰουνίου, κατόπιν πρόφρωνος προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, τοῦ κ. Κώστα Ἀγοραστοῦ, Περιφερειάρχου Θεσσαλίας, καὶ τοῦ κ. Ἀχιλλέα Μπέου, Δημάρχου τῆς πόλης.

Ἡ πόλη μας συγκαταλέγεται ἀνάμεσα στὶς ἐλάχιστες πόλεις τῆς Ἑλλάδος, πού ἀξιώθηκαν νά ὑποδεχθοῦν τὸν σεμνὸ καὶ ταπεινὸ Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Δημήτριο καὶ ταυτόχρονα συναριθμεῖται, πλέον, στὶς λίγες πού μποροῦν νά καυχῶνται γιὰ τὴν τιμὴ πού τοὺς ἐπεφύλαξε ὁ νῦν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, ὁ Ὅποιος ἠγαθύνθη νά τὶς ἐπισκεφθεῖ γιὰ δευτέρη φορά, ἀπὸ τὴν ἀνάρρησή Του στὸν Πρωτεύθυνο Θρόνο τῆς Ὁρθοδοξίας.

Μετὰ ἀπὸ 21 χρόνια ὁ κληρὸς καὶ ὁ Λαὸς τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας καὶ τοὺς ἄρχοντες τοῦ τόπου, ὑποδέχθηκαν καὶ πάλι μὲ ἰδιαίτερη συγκίνηση καὶ ἀνεκλάλητη χαρὰ τὸν Πατριάρχη τοῦ Γένους στὸν Βόλο καὶ συγκεκριμένα ἔμπροσθεν τοῦ περικαλλοῦς Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τὴν Πατριαρχικὴ Συνοδεία ἀποτελοῦσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Κασσανδρείας κ. Νικόδημος, Σηλυβρίας κ. Μάξιμος, Σμύρνης κ. Βαρθολομαῖος, ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης καὶ διευθυντῆς τοῦ Ἰδιαιτέρου Πατριαρχικοῦ Γραφείου Ἀρχιμανδρίτης Ἀέτιος, ὁ Κωδικογράφος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διάκονος Οἰκουμένιος, ὁ Διάκονος Εὐλόγιος, ὁ ὑπεύθυνος τοῦ Γραφείου Τύπου τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου κ. Νικόλαος Παπαχρήστου καὶ ὁ Γραμματέας κ. Σταῦρος Ραφαηλίδης.

Ἀκολούθησε ἡ ἐπίσημη Δοξολογία, γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Παναγιωτάτου, παρουσία τοῦ συνόλου τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν, Λιμενικῶν, Ἀστυνομικῶν καὶ Πυροσβεστικῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ πλήθους προσκεκλημένων. Στὴ Δοξολογία ἔψαλε ὁ χορὸς τοῦ Συνδέσμου Ἱεροσφαλτῶν τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας «Ὅσιος Ἰω-

άννης ὁ Κουκουζέλης», ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ μας Ναοῦ κ. Εὐσταθίου Γραμμένου.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος προσφώνησε τὸν Παναγιώτατο, ἐκφράζοντας τὰ αἰσθήματα υἱκῆς ἀγάπης, ἐξαιρετικῆς τιμῆς καὶ βαθύτατης εὐγνωμοσύνης

τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ εὐλαβοῦς ἱεροῦ Κλήρου, τῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ εὐλογημένου Λαοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, καθὼς, ὅπως τόνισε, «ἔχουμε ἀνάμεσά μας τὸν Πατριάρχη τοῦ Γένους, τὸν ὁραματιστὴ τῆς Χριστιανικῆς ἐνότητος, τὸ σύμβολο τῆς εἰρήνης καὶ τῆς καταλλαγῆς θρησκειῶν καὶ πολιτισμῶν, πού κρατεῖ ζωντανές τὶς μνῆμες καὶ, μὲ ἀπόλυτη συναίσθηση τοῦ χρέους ἐναντι τῆς Ἰστορίας, πορεύεται τὴν αἰώνια Σταύρωση, πού ὁδηγεῖ στὴν Ἀνάσταση καὶ στὴν Ἑλπίδα». Ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε, ἐν συντομίᾳ, στὴν ἱστορία τοῦ Βόλου, στὸ φυσικὸ καὶ πολιτιστικὸ κάλλος τῆς Μαγνησίας, στὸν ἐργατικὸ, φιλοπρόοδο καὶ εὐγενῆ λαὸ τῆς, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἀειμνήστους προκατόχους του, πού, μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο, ἄφησαν ἀνεξίτηλο, στὸν τόπο μας, τὸ ἱστορικὸ τους στίγμα, ὅπως οἱ Μακαριστοὶ Μητροπολίτες, Δημητριάδος Γρηγόριος, Ἰωακείμ, Δαμασκηνὸς καὶ Χριστόδουλος. Δέν παρέλειψε δὲ νά τονίσει τοὺς διαχρονικοὺς δεσμούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας μὲ τὸ «ἀκτινοβόλο Φανάρι» καὶ ἔκλεισε τὸν λόγο του, προσφέροντας στὸν Παναγιώτατο, ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸν Περιφερει-

άρχην Θεσσαλίας καὶ τὸν Δήμαρχο Βόλου, ἕνα ἐπιλεγμένο σύνολο Πατριαρχικῶν Ἐγκολπίων.

Ἀκολούθησε ἡ προσφώνηση τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Μητροπόλεως καὶ Προϊσταμένου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Οἰκονόμου, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴ χαρὰ, τὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, τῶν ποικίλων Στελεχῶν καὶ τοῦ Λαοῦ τῆς Ἑνορίας γιὰ τὴ μεγίστη εὐλογία τῆς Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως. Ὁ π. Ἐπιφάνιος προσέφερε στὸν Παναγιώτατο, ἐκ μέρους τῆς Ἑνορίας, ἕνα ἀργυρὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο, τὸ ὁποῖο ἀφιερῶ-

Συνέχεια στὴ σελ. 2

Ο ΒΟΛΟΣ ΥΠΟΔΕΧΘΕ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ!

Συνέχεια από τη σελ. 1.

νετα, όπως και όλα τα υπόλοιπα Ἱερά σκεύη πού προσφέρθηκαν ὡς δῶρα κατά τή διάρκεια τῆς παρουσίας Του στή Μητρόπολη Δημητριάδος, στό Ἱερό Παρεκκλήσιο Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος τῆς ἰδιαίτερας πατρίδος τοῦ Πατριάρχου, τῆς Ἰμβρου, σέ ἀνάμνηση τῆς ἱστορικής ἐπισκέψεώς Του.

Ἀκολούθησε ἡ ἀντιφώνηση τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου μας, ὁ Ὅποιος ἀναφέρθηκε στόν παλιό σύνδεσμό Του μέ τόν Βόλο καί τή Μαγνησία, ἐνῶ ἐπεσήμανε ὅτι «ταπεινοί καί ἡμεῖς προσκυνηταί ἤλθομεν καί ἀποδίδομεν δόξαν, εὐχαριστίαν καί προσκύνησιν εἰς τόν ἐν Τριάδι ἕνα καί ἀληθινόν Θεόν, διότι καί πάλιν ὠδήγησε τά βήματά μας εἰς αὐτόν τόν εὐλογημένον τόπον» καί καταθέτομεν τιμὴν καί γέρας εἰς τόν ἅγιον Νικόλαον, εἰς τόν Ναόν τοῦ ὁποίου ἰστάμεθα, καί ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σημεῖον ἀναφορᾶς διά τήν πόλιν ὀλόκληρον καί τούς κατοίκους, ὄχι μόνον ὡς ἀριστουργηματικῆς τεχνοτροπίας μνημεῖον, ἀλλά κυρίως διότι συνιστᾷ τήν ἀπόδειξιν τῆς εὐσεβείας καί τῆς πίστεως τῶν Βολιωτῶν». Ὁ Παναγιώτατος ἐπαίνεσε τό γεγονός ὅτι «εἰς τόν Βόλον παροικεῖ καί μία θάλλουσα τοπική Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἐπισκοπεῖ ὁ σεμνός, μεμορφωμένος καί φίλεργος Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλυρου κύριος Ἰγνάτιος, ὅστις πρωτοστατεῖ εἰς τό ὅλον ἔργον τῆς Μητροπόλεως, τό ὁποῖον εἶναι, ὄχι μόνον ποσοτικόν, ἀλλά κυρίως ποιοτικόν». Μάλιστα, τόνισε ὅτι «θά ἦτο μεγίστη παράλειψις νά μή ὑπογραμμισθῇ ἡ ὅλη ἐκκλησιολογική καί θεολογική παρουσία τοῦ

ἀδελφοῦ Ἰγνατίου εἰς τήν Ἱεραρχίαν τῆς Ἀγιοιάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐκλεκτοῦ καί πεφωτισμένου συμπαρέδρου, ὁ ὁποῖος συμβάλλει εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν ἐνότητα, παρεμβαίνων σοφῶς καί λυσιτελῶς διά τά φλέγοντα ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας».

Ἐγκαίνια τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου Βόλου

Μετά τό πέρας τῆς Δοξολογίας ὁ Πατριάρχης μετέβη στό ἀνακαινισμένο Δημοτικό Θέατρο, ὅπου Τόν ὑποδέχθηκε ὁ Δήμαρχος τῆς πόλης κ. Ἀχιλλέας Μπέος καί τέλεσε τά ἐγκαίνιά του, καθῶς, μετά ἀπό πολλὰ χρόνια ἀχρησίας, προσφέρεται καί πάλι στήν πόλη καί τόν Λαό τῆς, ὡς κέντρο θεραπείας τῶν ποικίλων μορφῶν Τέχνης καί Πολιτισμοῦ.

Έναρξη Ναυτικής Έβδομάδος

Η πρώτη μέρα της παρουσίας του Παναγιωτάτου έκλεισε με την τέλεση του Αγιασμού ενάρξεως της αφιερωμένης στην Ίμβρο «Ναυτικής Έβδομάδος 2023», που διοργάνωσε ο πολιτιστικός φορέας της Ίερῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος «Μαγνήτων Κιβωτός» στον προαύλειο χώρο του Ίερού Ναού Ἀγίων Κωνσταντίνου και Ἑλένης Βόλου, παρουσία του Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν & πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου Β΄, τῶν Ἀρχῶν καὶ πλῆθους Λαοῦ.

Στή σύντομη προσφώνησή του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἀναφέρθηκε στήν ἀναβίωση τοῦ θεσμοῦ τῆς Ναυτικῆς Ἑβδομάδος, τὰ τελευταῖα 14 χρόνια, αφιερωμένης, κάθε φορά, «σέ πόλεις, πού τίς ζωογονεῖ ἡ αὔρα τῆς θάλασσας, σέ τόπους πού τούς δροσιζει τό μελτέμι τῆς Μεσογείου... Ἐφέτος ἀφουγκραζόμαστε τήν ἀνάσα τῆς Ἰμβροῦ!... Εἶναι ἡ γενέτειρα τοῦ προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας μας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου... Χρέος μας ἱερό, νά τιμοῦμε ὅ,τι ἑλληνικό στοιχείο διασώζεται, σέ πείσμα ὅσων τό ἐπιβουλεύονται. Ὑποχρέωσή μας νά ἀναπολοῦμε ὅ,τι ἐκάθη, νά στηρίζουμε ὅ,τι παλεύει νά ἐπιβιώσει στίς μαρτυρικές κρηπίδες τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Κυρίως, ὅμως, νά μὴν λησμονοῦμε τήν ἀνείπωτη περιπέτεια τῶν κατοίκων της... Σήμερα, Παναγιώτατε, ἐπιστρέφετε καί στόν δικό μας τόπο! Ἐσεῖς πού περιδιαβαίνετε τὰ τρισίρατα τῆς Οἰκουμένης σέ μία πορεία ἀγάπης, εἰρήνης, ἐνότητας, παράκλησης καί ἐπιστηριγμοῦ τῶν χριστιανῶν, βρίσκεστε ἤδη ἀνάμεσά μας».

Στήν ἀντιφώνησή του ὁ Παναγιώτατος συνεχάρη τούς συντελεστές τῆς διοργάνωσης τῆς Ναυτικῆς Ἑβδομάδος καί εὐχαρίστησε γιά τήν ἐπιλογή τῆς Ἰμβροῦ ὡς τιμωμένης περιοχῆς τῶν φετινῶν ἐκδηλώσεων, τονίζοντας ἐξομολογητικά μεταξύ ἄλλων: «Αὐτή τή στιγμή, ὁ νοῦς μας τρέχει στήν Ἰμβρο, ἡ ὁποία, τώρα πού μπήκαμε στό καλοκαίρι, περιμένει τὰ ξενιτεμένα παιδιά της νά τήν ἐπισκε-

φθοῦν. Δοξάζουμε τόν Θεό, γιατί αὐτά πού πρό ὀλίγων ἐτῶν φάνταζαν ἀδιανόητα, ἐγίναν στό νησί μας πραγματικότητα. Τελικά, τό «Πρόγραμμα διάλυσης», τό ὁποῖο ἄρχισε νά ἐφαρμόζεται ἀπό τό 1964, δέν ἔκαμψε τό ἠθικό τῶν Ἰμβρίων. Ἡ δοκιμασία ἐγίνε γυμνασία, πηγή ἐγρήγορης, ὑπομονῆς καί ἐλπίδος. Καί ἰδού! Τά

σχολεῖα μας λειτουργοῦν καί πάλιν. Οἱ πύλες τῶν ναῶν μας εἶναι ἀνοικτές... Εἶμαστε ὑπερήφανοι γιά τούς συμπατριῶτες μας, αὐτούς πού ἔμειναν στό νησί τὰ πέτρινα χρόνια, καί γι' αὐτούς πού ἔφυγαν, ἀλλά δέν λησμόνησαν ποτέ τήν πατρίδα γῆ καί μετέδωσαν στά τέκνα τους τήν ἀγάπη γιά τήν Ἰμβρο... Ἐμεῖς προσωπικά, δέν θά πάψουμε νά ἀγωνιζόμαστε γιά τήν Ἰμβρο, νά τήν σκεπτόμαστε καί νά τήν ἐπισκεπτόμαστε καί νά γεμίσει ἡ ὑπαρξή μας πατρίδα, αἰγαιοπελαγίτικη αὔρα καί φῶς μοναδικό. Δοξάζουμε τόν Θεό τῆς ἀγάπης, πού γεννηθήκαμε καί μεγαλώσαμε στήν «παπαλόεσσα». Ὁμολογοῦμε ὅτι ὀφείλουμε τὰ πάντα στήν Ἰμβρο: τήν πίστη στόν Θεό καί τήν ἀφοσίωση στήν Ἐκκλησία, τήν Ἱερωσύνη, τήν ἀγάπη γιά τόν ἄνθρωπο καί τή φύση, τήν αἰσιόδοξη διάθεση καί τήν κοινωνικότητα, τούς ἀνοικτούς ὀρίζοντες καί ἄλλα πολλά».

Ἐγκαίνια βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ Ἀγριάς ἀπό τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη

Τήν ἐπομένη ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεώς Του, 24 Ἰουνίου, ὁ Παναγιώτατος ἐγκαίνιασε τόν νέο Βρεφονηπιακό Σταθμό τῆς Ίερῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος στήν Ἀγριά «Ἅγιοι Ἀπόστολοι». Μαζί μέ τόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας καί τήν τιμία Συνοδεία Του προσκύνησαν, κατ' ἀρχάς, στόν παρακείμενο Ἱερό Ναό τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καί στή συνέχεια τέλεσε τόν Ἀγιασμό τῶν ἐγκαίνιων, παρουσία τοῦ διευθυντοῦ καί τῶν ἐργαζομένων στόν Σταθμό.

Ὁ Σεβασμιώτατος στή σύντομη προσφώνησή του ἐξιστόρησε τήν πορεία τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ τοῦ Βόλου καί ὅσα ὁδήγησαν στήν ἀνέγερση τοῦ ἀναλόγου σταθμοῦ στήν Ἀγριά. «...Καί ἰδού, σήμερα, ἐνώπιόν μας, ἡ ὑλοποίηση ἑνός ὁράματος, τό ὁποῖο ἔρχεται νά ἱκανοποιήσει μέ τόν καλύτερο δυνατὸ τρόπο, ἀνάγκες κοινωνικές, παιδαγωγικές ἀλλά καί πνευματικές». Γιά τίς τελευταῖες,

μάλιστα, ἐπεσήμανε: «Σέ ποιά ἄλλη βαθμίδα τῆς παιδείας ὑπάρχει ἐπιτακτικότερη ἀνάγκη θεμελίωσης μίας προσωπικῆς σχέσης μέ τόν Χριστό μας καί γνωριμίας μέ τό ἦθος τῶν Ἀγίων μας, ἀπό αὐτήν τήν πλέον τρυφερή καί εὐαίσθητη ἡλικία; Ὁ βρεφονηπιακός μας Σταθμός ἀνταποκρίνεται καί σέ αὐτό, γιά τοῦτο καί ἡ συνύπαρξή του μέ τόν Ἱερό Ναό τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ...προσλαμβάνει ὄχι μόνο συμβολική, ἀλλά καί ἐξοχὴν πνευματική καί λατρευτική διάσταση».

Ἀκολούθησε ἡ ἀντιφώνηση τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, ὁ ὁποῖος εὐχήθηκε «τό εὐαγές αὐτό ἴδρυμα νά ἀναδειχθῆ χώρος στοργῆς καί ἀγάπης γιά τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα μαζί μέ τήν φροντίδα καί τήν ἀγωγή θά προσλαμβάνουν καί ἐκεῖνες τίς ἀξίες, πού συγκροτοῦν τόν πυρήνα τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς ταυτότητάς μας, ὅλα αὐτά τὰ σεμνά, τὰ δίκαια, τὰ προσφιλή, τὰ ὁποῖα γαλούχησαν καί ἔσωσαν τό Γένος στούς μακροῦς αἰῶνες τῆς περιπετειώδους διαδρομῆς του στήν Ἱστορία...».

Πρὶν ἀπό τό πέρας τῆς ἐκδηλώσεως, ὁ Σεβασμιώτατος παρακάλεσε τόν Παναγιώτατο νά ἀπονεμίει τόν χρυσὸ Σταυρὸ τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος στόν ἄμεσο καί ἀποτελεσματικὸ συνεργάτη του, κ. Ἀπόστολο Δουλγέρη, Ἀπόστρατο Ἀξιωματικὸ τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας, ὁ ὁποῖος τὰ τελευταῖα 25 ἔτη συντονίζει ἀφιλοκερδῶς ὅλα τὰ κατασκευαστικά καί ἀνακαινιστικά ἔργα τῆς Μητροπόλεως, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ νέου Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἀγριάς.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὴν Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου

Ἀκολούθως, ὁ Παναγιώτατος ἐπισκέφθηκε τὸ διοικητικὸ κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, στὰ Μελισσάτικα, καὶ συμμετεῖχε σὲ διευρυμένο Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου, παρόντων τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα Ἐρσηκευμάτων κ. Γεωργίου Καλαντζῆ καὶ πολλῶν συνεργατῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.

Στὴν προσφώνησή του πρὸς τὸν Πατριάρχη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας καὶ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκη ἀνταπόκρισης τῆς Ἐκκλησίας στὰ σύγχρονα προβλήματα, ὅπως ἡ κλιμακωτὴ κρίση, ὁ ἐθνικισμὸς, οἱ μεγάλες μεταναστευτικὲς ροὲς ἀπὸ τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ἀφρική καὶ ἡ προσφάτως ἐμφανισθεῖσα διάσταση τῆς τεχνητῆς νομοσύνης, ὑπογραμμίζοντας τὴν ταύτιση τῶν στόχων τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν μὲ αὐτοὺς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἀναφέρθηκε στοὺς στενοὺς δεσμούς πού ἡ Ἀκαδημία ἔχει ἀναπτύξει μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ στὸ γεγονός ὅτι δύο διακεκριμένοι Ἱεράρχες τοῦ Πατριαρχείου, οἱ μακαριστοὶ Μητροπολίτες Περγάμου Ἰωάννης Ζηζιούλας καὶ Διοκλείας Κάλλιστος Γουέαρ, ἔγιναν δεκτοὶ ὡς ἐπίτιμοι ἑταῖροι τῆς Ἀκαδημίας. Κλείνοντας, χαρακτήρισε τὴν Πατριαρχικὴ παρουσία στὴ Συνεδρίαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου «σταθμὸ στὴν ἱστορία τῆς Ἀκαδημίας».

Προσφωνώντας τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας Δρ. Παντελὴς Καλαϊτζίδης σκιαγράφησε τὴ μέχρι σήμερα πορεία τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὴν ἐξέλιξή της στὰ 23 χρόνια λειτουργίας της, ἀπὸ μία σειρά θερινῶν σεμιναρίων τὸ ἔτος 2000 σὲ ἓνα Ἐρευνητικὸ Κέντρο μὲ διεθνή ἀκτινοβολία ἀναγνωρισμένο ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία.

Ἀντιφωνώντας, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειά Του γιὰ τὸ ἔργο τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βόλου, τονίζοντας ὅτι ἔχει προσφέρει πάμπολλα στὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ Θεολογία. «Ἐπικροτοῦμεν καὶ ἐπευλογοῦμεν κάθε πρωτοβουλία, ἡ ὁποία προάγει τὴν διαλεγόμενὴν θεολογίαν ὡς τὴν μόνην ἀνταποκρινομένην εἰς τὴν Παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν παράδοσιν τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων. Εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἡ μαρτυρία περὶ τῆς ἐλθούσης χάριτος καὶ τῆς ἐρχομένης πληρότητος τῆς Θείας Οἰκονομίας ἐν τῇ ἐσχατολογικῇ Βασιλείᾳ δέν εἶναι δυνατόν νά δοθῇ ἀπὸ μίαν κλειστήν καὶ σκυθρωπὴν Ὁρθοδοξίαν».

Λαμβάνοντας τὸν λόγο, συνεργάτες καὶ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀκαδημίας ἀναφέρθηκαν στὶς ἐπιμέρους δράσεις τους, ὅπως τὰ οἰκολογικὰ προγράμματα, ἡ ἔρευνα στὰ χειρόγραφα τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία καὶ ἡ μελέτη τῶν Ἀνατολικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ πρόκληση τῆς μαρτυρίας τῆς Ἐκκλησίας στὸ σύγχρονο κόσμο. Στὸ τέλος, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης προσέφερε ὡς εὐλογία ἀναμνηστικὰ δῶρα στὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας.

Πατριαρχικὴ ἐπίσκεψη στὸν ΙΑ΄ Πανελλήνιο Διαγωνισμὸ Ψαλτικῆς Τέχνης

Ξεχωριστὴ νότα στὸ πλούσιο πρόγραμμα τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπισκέψεως ἔδωσε ἡ παρουσία τοῦ Παναγιωτάτου στὸν ΙΑ΄ Πανελλήνιο

Διαγωνισμὸ Ψαλτικῆς Τέχνης, πού διεξήχθη στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο Θεσσαλίας. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Διαγωνισμοῦ ἡ Α.Θ.Π. παρακολούθησε σύντομο πρόγραμμα Βυζαντινῶν ὕμνων, πού ἀπέδωσαν ἡ Χορωδία τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ κ. Βασιλείου Ἀγροκόστα, Πρωτοψάλτου καὶ Καθηγητοῦ, καὶ ὁ Γυναικεῖος Χορὸς «Αἶ Ἐδουσαί», ὑπὸ τὴν διεύθυνση τῆς Δρος Σεβαστῆς Μαζέρα.

Ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς παρευρισκομένους, ὁ Παναγιώτατος ἐπαίνεσε τοὺς Δασκάλους τῆς Σχολῆς καὶ τοὺς Ἱεροψάλτες,

διότι «ἐργάζεσθε ἀόκως καὶ φιλοτίμως, ὥστε νά προσθέσετε “τὸ λιθαράκι” σας, εἰς τὸ λαμπρὸ καὶ ἐπίζηλο οἰκοδόμημα πού λέγεται ὀρθόδοξος “ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ”». Μνημόνευσε εἰδικῶς τὸν ἀείμνηστο Μανώλη Χατζημάρκο, Δάσκαλο καὶ Πρωτοψάλτη, καὶ τὴν ἱστορικὴ ἐπίσκεψή του στὴν Κωνσταντινούπολη τὸ 1960, ἡ ὁποία ἄφησε ἐποχὴ, γιὰ τοὺς φιλόμους τοῦ Φαναρίου, ἐπισημαίνοντας, μεταξύ ἄλλων, ὅτι «αὐτοῦ τοῦ μεγάλου διδασκάλου εἴστε ἅπαντες συνεχιστὲς σήμερα καὶ διακρίνεσθε, ὅπωςδήποτε, διὰ τὴν σοβαρὰ καὶ προσεκτικὴ προσέγγισι τῆς μουσικῆς τῶν πατέρων μας, ὥστε αὐτὴ νά μὴ ἀπολέσῃ τὰ ποιοτικὰ χαρακτηριστικὰ της, τὴν σπάνια καλλιτεχνικὴ τῆς ἀξία καὶ τὴν λειτουργικὴ τῆς βαρύτητα, ἀλλὰ νά συνεχίσῃ μὲ ἀξιώσεις, ἐντὸς τοῦ συγχρόνου κόσμου, νά ἐκφράζῃ τὴν διαχρονικὴ ψυχικὴ ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου νά ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Θεοῦ».

Πατριαρχικὴ ἐπίσκεψη στὴν προσφυγικὴ Νέα Ἰωνία

Ἴσως οἱ πιὸ ἰδιαίτερες καὶ ἄκρως συγκινητικὲς στιγμὲς τῆς Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως ἐκτυλίχθηκαν τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου 24/6, κατὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὴν προσφυγούπολη Νέα Ἰωνία Μαγνησίας. Ὁ Παναγιώτατος ἀφίχθη στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ ἔγινε ἀποδέκτης τῶν αἰσθημάτων υἱικῆς ἀγάπης καὶ τιμῆς πλήθους ἀπογόνων Μικρασιατῶν προσφύγων, πού κατέκλεισαν τὸ προαύλιο καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Ναοῦ, ὑποδεχόμενοι τὸν Πατριάρχη τοῦ Γένους. Μέλη ὄλων τῶν προσφυγικῶν Σωματείων τῆς Νέας Ἰωνίας, μὲ τίς παραδοσιακὲς φορεσιές τους, ἔδωσαν ξεχωριστὸ χρῶμα στὴν ὑποδοχὴ τοῦ Πρώτου τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἐκδήλωσαν τὸν μυστικὸ καὶ διαχρονικὸ σύνδεσμό τους μὲ τὴ Μητέρα Ἐκκλησία.

Ὁ Παναγιώτατος χοροστάπηε στὸν Ἀναστάσιμο Ἑσπερινό, κατὰ τὸν ὁποῖο ἔψαλε ὁ χορὸς τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν «Ὁσιστος Ἰωάννης ὁ Κοκκουζέλης», ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ κ. Δημητρίου Χατζηγεωργίου Πρωτοψάλτου καὶ Καθηγητοῦ, ἐνῶ στὸ τέλος ἀπένευσε τὸ ὄμφικιο τοῦ Ἄρχοντος Σιλεντιαρίου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας στὸν ἐκ Βόλου καταγόμενο κ. Δημήτριο Ἡλιοπούλο, Καθηγητὴ Καρδιοχειρουργικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἀκολούθως, ὁ Παναγιώτατος ἔνδακρυς καὶ βαθύτατα συγκινημένος τέλεσε Τρισάγιο ὑπὲρ ἀναπαύσεως «πάντων τῶν Μελῶν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν τε εἰρηνικῶς κοιμηθέντων καὶ τῶν μαρτυρικῶς τελειωθέντων».

Καλωσορίζοντας τὴν Νέα Ἰωνία τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος τόνισε ὅτι ἡ Νέα Ἰωνία «εἶναι καρπὸς τοῦ σπόρου πού βιαίως ἐκτινάχθηκε ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, λόγῳ τῶν τραγικῶν ἱστορικῶν γεγονότων, πρὸ μίας

ολόκληρης ἑκατονταετίας, τὰ ὁποῖα ἀνάγκασαν τὸν χριστιανικό πληθυσμὸ τῆς νὰ ἐγκαταλείψει τὶς πατρογονικές ἐστίες καὶ τὶς πα-
νάρχαιες Ἐκκλησίες του. Ὡστόσο, τί καὶ ἐάν διεσκορπίσθηκαν ἀνά τὴν Οἰκουμένη τὰ τέκνα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας; Ἡ ἀσάλευ-
τη πίστη τους καὶ ἡ ζωῶσα στίς καρδιές τους Παράδοση παρήγαγαν εὐχυμούς καρπούς καὶ θαυμαστά ἔργα, ὅπως καὶ ὁ περίλαμπρος αὐτὸς Ναός, τὸν ὁποῖο ἀνήγειραν κυριολεκτικά μὲ τὰ χέρια τους οἱ
Μικρασιάτες πρόσφυγες πού κατέφυγαν στὴν περιοχὴ μας, προερχόμενοι ἀπὸ τὴ Σμύρνη, τὸ Ἑγγλεζονήσι καὶ ἄλλα μέρη τῆς Ἰω-
νίας, ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Θράκη, τὴν Ἀνατολικὴ Ρωμυλία καὶ τὸν Πόντο, καὶ ἀπὸ διάφορες περιοχές τῆς ἀγιοτόκου Καππαδοκίας. Πολυτιμότερο ἐφοδίο τους ἡ εὐχὴ τοῦ τελευταίου ἀγίου Ἐπισκό-
που τους, τοῦ πρωτομάρτυρος τῆς μικρασιατικῆς Ἐξόδου, ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Σμύρνης, καὶ μοναδικά ὑπάρχοντά τους οἱ ἱερές Εἰκόνες καὶ τὰ ἅγια Λείψανα...». Παρα-
τήρησε, μάλιστα, ὅτι «μαζὶ μὲ τὶς ψυχές τῶν μακαριστῶν προσφύ-
γων χαίρουν σήμερα μὲ τὴν παρουσία Σας καὶ οἱ ἀπόγονοί τους, δεύτερης καὶ τρίτης γενιᾶς, καὶ ὅλη ἡ Νέα Ἰωνία. Διότι ἡ σύνδεσή
τους μὲ τὴ Μπτέρα Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ὑπαρ-
ξιακὴ, ἐγγεγραμμένη στὸ γενετικὸ ὕλικο τους».

Ἀκολούθησε ἡ προσφώνηση τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Ναοῦ Ἀρ-
χιμ. Ἀμφιλοχίου Μήλτου, Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴν ἱστορία τῆς Εὐαγγελιστρίας, πού οἰκοδό-
μησαν οἱ Μικρασιάτες πρόσφυγες καὶ ἀποτελεῖ «τεκμήριο τῆς εὐσε-
βείας τους, σύμβολο τῆς θαυμαστῆς ἐκ τῆς στάχτης ἀναγεννήσεως
τους καὶ κιβωτὸ τῆς μικρασιατικῆς μνήμης». Παρατήρησε, μάλιστα,
ὅτι ἡ ἐνορία κρατᾷ «τὴν ἐκκλησιαστικὴν καταγωγὴ ἀπὸ τὸ Οἰκου-
μενικὸ Πατριαρχεῖο. Χάρη στὴν καταγωγὴ αὐτὴ οἱ πρῶτοι Μικρα-
σιάτες, ὄντως ἅγιοι, ἱερεῖς τῆς Εὐαγγελιστρίας μετέφεραν ἕνα
πνεῦμα θυσιαστικῆς ἀγάπης, ἀνοιχτοσύνης καὶ σύνεσης, τὸ ὁποῖο
διετήρησαν οἱ μετέπειτα ἄξιοι λειτουργοί, πού δικλόνησαν στὸν ναὸ
αὐτὸ καὶ τὸ ὁποῖο ὡς ἱερά παρακαταθήκη προσπαθοῦμε καὶ ἐμεῖς σή-
μερα νὰ διακρατήσουμε». Ἰδιαίτερη ἀναφορά ἔκανε στὴ συμμετοχὴ
«στὸ πιλοτικὸ Πρόγραμμα «Πράσινη Ἐνορία», καρπὸ συνεργασίας
τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου καὶ τῆς γνωστῆς Ὀρ-
γάνωσης WWF Ἑλλάδος», καθὼς «ἡ Ἐνορία ἄκουσε τῆς προφη-
τικῆς φωνῆς καὶ αὐθεντικῆς διδασκαλίας τοῦ Πατριάρχου, ἡ ὁποία
ἀφορᾷ στὴν προστασία τῆς δημιουργίας, τοῦ ἀνεκτίμητου δώρου τοῦ
Θεοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα. Εἶναι εὐλογητὴ συγκυρία ὅτι στὴν
ἀρχὴ σχεδὸν αὐτῆς τῆς προσπάθειας συγκροτήσεως Πράσινης Ἐ-
νορίας, δεχόμεστε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ δικαίως ἀποκληθέντος Πράσι-
νου Πατριάρχου». Ὁ π. Ἀμφιλόχιος προσέφερε, ἐκ μέρους τῆς ἐνο-
ρίας, ἕνα δισκᾶριο καὶ ἕνα ἅγιο Ποτήριο, ἀκριβὲς ἀντίγραφο παλαιοῦ
Ποτηρίου πού προέρχεται ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ φυλάσσεται στὸ
ἐκκλησιαστικὸ μουσεῖο τοῦ Ναοῦ.

Στὴν ἱστορικὴ ἀντιφώνησή του, ὁ Παναγιώτατος κ. Βαρθολο-
μαῖος ἐξύμνησε τὸ ἰδεῶδες τῆς Ρωμοσύνης, ἡ ὁποία «ὅπου ἔδρα-
σεν, ὅπου ἐμεγαλουργήσεν, ὅπου ἐδραστηριοποιήθη ἔδωκε μαρ-

τυρίαν πνεύματος οἰκουμενικοῦ, πνεύματος εὐρέων ὁριζόντων... Ἡ
Ρωμοσύνη ἐδημιούργησε, δημιουργεῖ καὶ θὰ δημιουργῇ πάντοτε
πολιτισμὸν, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχη. Εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὸν τρό-
πον περισσότερον, παρὰ μὲ τόπον... Ἐχει περιεχόμενον, ἔχει δυ-
ναμικὴν, ἔχει παρελθόν, παρόν καὶ κυρίως μέλλον. Διὰ τοῦτο, ὁ
Πατριάρχης τοῦ Γένους σᾶς λέγει: «Ἡ Ρωμοσύνη δέν εἶναι γιὰ Τρι-
σάγιο μόνον, ἀλλὰ γιὰ νὰ κἀνὴ τὸν κόσμον ἅγιο!»... δέν ἀνήκει εἰς
τὸ παρελθόν, εἰς τὸν ἐνδοξόν μας Βυζαντινισμόν, ἀλλὰ εἶναι ἡ δύ-
ναμις ἐκεῖνη ἡ ὁποία διαρκῶς μεταμορφώνει τὸν ἄκοσμον κόσμον
εἰς κάλλος, ἰσχύν καὶ εὐπρέπειαν... Διὰ τοῦτο ἀρκοῦν τὰ δάκρυα διὰ
τὴν Ρωμοσύνην. Δέν ὀμιλοῦμεν περὶ χαμένης ὑποθέσεως. Εἴμε-
θα εἰς τὴν Πόλιν, ἐδραῖοι καὶ ἀμετακίνητοι, ἀνάπτομεν λύχνον σκη-
νώματος δόξης, τὴν κανδήλα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ξεδιψοῦμε
ἀπὸ τὰ Ἀγιάσματά μας, ἀγναντεύουμε τὴν Ἀγία-Σοφία, περιδια-

βαίνουμε τὰ Θεοτοκοφρούρητα τείχη καὶ καταρρίπτομεν τὰ τείχη μί-
σους, φυλετικῶν καὶ θρησκευτικῶν διακρίσεων, τὰ τείχη φονταμε-
νταλισμοῦ. Εἰς τὴν Πόλιν ὁ Πατριάρχης ξεύρετε τί κάνει κατ'
οὐσίαν; Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης φυλάγει τὴν Ὁρθοδοξίαν!
Φυλάγει ἀνόθευτον καὶ μακρὰν προσμίξεων αἰρετικῶν καὶ πεπλα-
νημένων τὴν ἁγίαν Ὁρθοδοξίαν μας, μὲ κάθε τρόπον, ἴσως παρε-
ξηγούμενος ἀπὸ τοὺς ἔχοντας ζῆλον οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, πολὺ λοι-
δορούμενος, ὑβριζόμενος, ὅμως ἐκεῖνος φυλάγει τὴν πίστιν σας,
τὴν πίστιν μας, φυλάγει τὸ Ρωμέϊκον...». Περαινόντας τὸν λόγον
του, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἔστειλε βαρυσήμαντο μῆνυμα
πρὸς κάθε κατεύθυνση: «Ταύτην οὖν κατέχοντες τῆς πίστεως τὴν
ἄγκυραν, δέν ἀναμένομεν οὔτε ἐκ Βορρᾶ οὔτε ἀλλαχόθεν νὰ δι-
δαχθῶμεν Ὁρθοδοξίαν, βίωμα καὶ μαρτυρίαν πίστεως. Ἡμεῖς τοὺς
ἐγεννήσαμεν ἐν Χριστῷ καὶ τοὺς ἐδιδάξαμεν ὀρθὴν πίστιν καὶ πο-
λιτισμὸν ἀκουέτωσαν καὶ μαθητευσάτωσαν! Ἐχετε ἐμπιστοσύνην
εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τοὺς ποιμένας τῆς. Εἴμεθα ὑπεύθυνοι ὡς
λόγον ἀποδώσοντες!».

Ἐγκαίνια Κέντρου Πολιτιστικῆς Ἑστίας «Ἴωνες»

Ἐξερχόμενος τοῦ Ναοῦ, ὁ Παναγιώτατος μετέβη πεζῇ στοῦ νεόδμητο Κέντρο τῆς Πολιτιστικῆς Ἑστίας Μικρασιατῶν Νέας Ἰωνίας Μαγνησίας «Ἴωνες» καί τέλεσε τά ἐγκαίνιά του. Ἀκολούθησαν οἱ προσφωνήσεις τῆς κ. Ἀργυρῶς Μάμαλη-Κοπάνου, Προέδρου τῆς Ἑστίας, καί τοῦ κ. Κώστα Ἀγοραστοῦ, Περιφερειάρχου Θεσσαλίας. Ἡ κ. Πρόεδρος ἀναφέρθηκε στήν παρουσία τῶν Μικρασιατῶν προσφύγων στήν περιοχή, στήν ἴδρυση τῆς προσφυγικῆς Νέας Ἰωνίας, στήν ἀνέγερση τοῦ περικαλλοῦς Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας καί στήν ἀνοικοδόμηση τοῦ Κέντρου, πού ἦταν ἕνα ὄνειρο πολλῶν δεκαετιῶν. Ὁ κ. Ἀγοραστός μίλησε γιά τήν δημιουργική καί ἀναγεννητική παρουσία τῶν Μικρασιατῶν προσφύγων

στόν τόπο μας καί ἐπανελάβε τή διάθεση τῆς Περιφέρειας νά στήριξει ἀνάλογα ἔργα πίστεως καί πολιτισμοῦ, ὅπως καί τό Κέντρο τῶν Ἴωνῶν, πού ἀνεγέρθηκε μέ χρηματοδότηση τῆς Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ἀκολούθησε ἡ ὁμιλία τοῦ Παναγιωτάτου, ὁ ὁποῖος μέ συγκίνηση, ἀνέφερε ὅτι «ἡ μεγάλη πρόσδος τῶν εὐλογημένων τέκνων τῆς Ἰωνίας ἐδῶ εἰς τήν φιλόξενον πόλιν τοῦ Βόλου δέν εἶναι οὔτε πρωτότυπος, οὔτε μοναδική ὡς γεγονός, διότι οἱ πρόσφυγες ὀποθενδήποτε καί ἄν προῆλθαν καί εἰς οἰανδήποτε καί ἄν κατοίκησαν γῆν, ἐρρίζωσαν καί ἐποίησαν καρπούς πολλούς, καθῶς, πλήν τῶν ἐλαχίστων ὑπαρχόντων των, ἐκόμισαν εἰς τάς νέας πατρίδας πολλήν εὐσέβειαν καί πίστιν εἰς τόν Θεόν, βαθύτατον πολιτισμόν, ἀξίας καί παραδόσεις, ἔτι δέ καί ἀκάματον ἐργατικότητα καί παρομιῶδες φιλότιμον...». Ὑπενθύμισε, μάλιστα, ὅτι «Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον γνωρίζει, ἐκ πείρας ὀδυνηρᾶς, τόν πόνον τῆς προσφυγιάς, τήν ἀπώλειαν τῶν ἠγαπημένων καί τήν ἀδικίαν, ἀλλά δέν μνησικακοῦμεν, δέν καταρώμεθα, δέν ἐκδικούμεθα, μόνον συγχωροῦμεν καί πορευόμεθα μέ τήν ἀκλινη ἔλπίδα εἰς τόν Δίκαιον Κριτήν». Κατακλείοντας, ὁ Πατριάρχης, δραττόμενος τῆς εὐκαιρίας ἀπό τήν παρουσία τοῦ συντοπίτου μας Σεβ. Μητροπολίτου Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου, ἔκανε ἐκτενή ἀναφορά στό ποιμαντικό ἔργο πού ἐπιτελεῖται τά τελευταῖα χρόνια στή νύμφη τῆς Ἰωνίας, μετά τήν ἀνασύστασιν τῆς Μητροπόλεως Σμύρνης. Μετέφερε μέ ἰδιαίτερη χαρά καί ἰκανοποίηση τό ἐλπιδοφόρο μήνυμα στά ἔκγονα τῶν Μικρασιατῶν, πῶς οἱ λυχνίες τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῶν πατέρων τους δέν ἔχουν μόνο ἔνδοξο παρελθόν, ἀλλά ἀνάβουν καί πάλι, γιά νά φωτίσουν τόν δρόμο κάθε ἀνθρώπου, πού ἀναζητεῖ τήν ἐν Χριστῷ σωτηρία.

Ἐπιστρέφοντας, στήν Εὐαγγελίστρια, ὁ Παναγιώτατος παρακολούθησε σύντομο μουσικό πρόγραμμα, πού τό Μουσικό Σχολεῖο Βόλου παρουσίασε πρὸς τιμὴν Του στό προαύλιο τοῦ Ναοῦ.

Πατριαρχικό συλλεῖτουργο

Ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου στόν Βόλο ξεκίνησε μέ τό λαμπρό Πατριαρχικό συλλεῖτουργο στόν Ἱερό Ναό Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Βόλου. Μέ τήν Α.Θ.Π. συλλεῖτουργήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, Κασσανδρείας κ. Νικόδημος, Σηλυβρίας κ. Μάξιμος, Νέας Κρήνης &

Καλαμαριάς κ. Ἰουστίνος, Σμύρνης κ. Βαρθολομαῖος, Λαρίσης & Τυρνάβου κ. Ἱερώνυμος, Πολυανῆς & Κιλκισίου κ. Βαρθολομαῖος καί Αἰτωλίας & Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνός. Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Βρεσθῆνης κ. Θεόκλητος, Περιστερίου κ. Γρηγόριος καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ὀλβίας κ. Ἐπιφάνιος, οἱ Ἀρχές τοῦ τόπου, Ὀφφικιάλιοι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καί πλῆθος πιστῶν.

Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας χαρακτήρισε τόν Παναγιώτατο «ὄρατό σημεῖο ἐνότητος τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας μας... θεματοφύλακα καί γνήσιο ἐκφραστή τῆς ἀκραίφου Ὀρθοδόξου Πίστεως», ὁ ὁποῖος φέρει «μέ σθένος τό βῆρος τοῦ σταυροῦ τῆς Ρωμαϊκῆς Κοινοτήτος καί μέ τή δύναμιν τοῦ Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Χριστοῦ, καί μέ ὑπομονή ἰώβειο, ἐκδπανᾶται νυχθημερόν γιά τή διατήρηση καί τή συνέχεια τῆς παρουσίας τῆς». Διαβεβαίωσε δέ τόν Παναγιώτατο ὅτι «θά Σᾶς συνοδεύει ἀδιάλειπτα ἡ ταπεινή προσευχή μας πρὸς τόν Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος εἶθε νά Σᾶς ἐνισχύει, νά Σᾶς ἐνδυναμώνει, νά Σᾶς χαρίζει ὑγεία καί μακρότητα ἡμερῶν, γιά νά προσφέρετε στήν Ἁγία Ὀρθοδοξία τούς ἀγλαούς καρπούς τῶν πατριαρχικῶν μόχθων Σας, εἰς δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνητοῦ Θεοῦ!».

Ἀκολούθησε ἡ προσφώνηση τοῦ Πρωτοσυγκέλλου καί Προϊσταμένου τοῦ Ναοῦ Ἀρχιμ. Μαξίμου Παπαϊωάννου, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στήν ἱστορία τοῦ μεγαλωνύμου Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως καί στό ποικίλο ἔργο τό ὁποῖο ἐπιτελεῖ στίς μέρες μας. Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἱστορικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχου, τοῦ προσέφερε, ἐκ μέρους τῆς ἐνορίας, ἀργυρό Σταυρό εὐλογίας, «ὡς μαρτυρικό τῆς υἱικῆς ἀγάπης καί τῶν ταπεινῶν προσευχῶν μας».

Ἀντιφωνώντας, ὁ Παναγιώτατος εὐχαρίστησε γιά τήν τιμητική πρόσκληση νά ἔλθῃ στήν πόλιν μας, ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἀφιερωμένης στήν Ἰμβρο Ναυτικῆς Ἑβδομάδος. Παρατήρησε ὅτι ἡ περιοχή μας, πρὸ ἑκατό ἐτῶν, ἀποδείχθηκε μία φιλόξενη ἀγκαλιά, ὑποδεχόμενη χιλιάδες ἐμπερίστατους Μικρασιάτες πρόσφυγες, τραγικά θύματα τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς. Λαμβάνοντας ἀφορμὴ ἀπό τό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τῆς Κυριακῆς, τόνισε ὅτι «ἀσταύρωτος Χριστιανισμός δέν ὑπάρχει», ὅπως ἀποδεικνύει ὁ βίος τοῦ Κυρίου καί ὄλων τῶν Ἁγίων, οἱ ὁποῖοι διὰ τῶν θλίψεων, καθαρίσθηκαν καί ἐγίναν δόκιμοι στήν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καί στήν πρὸς Αὐτόν ἐμπιστοσύνη. Ἀναφερόμενος στό πλῆθος τῶν προσφύγων πού ἤλθαν

στον τόπο μας ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπεσήμανε ὅτι «ἤλθον ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, βαστάζοντες εἰς τό σῶμα των τά στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἐξ αὐτῶν, ἀνεδείχθησαν Ἅγιοι, ὅπως ὁ Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης, Παῖσιος ὁ Ἀγιορείτης, Ἰάκωβος ὁ Τσαλίκης, Σοφία ἡ ἐν Κλεισούρα καί ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν μεγάλη παρηγορία καί στήριγμα τῶν πιστῶν καί μέγα καύχημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, τά ἴδια ἰσχύουν καί γιά τούς προσφιλεῖς μου συμπατριώτας Ἰμβρίους, οἱ ὁποῖοι, μεταγενεστέρως ὑπέστησαν τά πάνδεινα καί ὑπεχρεώθησαν νά ἐγκαταλείψουν τήν ἐρατεινὴν γενέθλιον νῆσον, προκειμένου νά σώσουν τήν ζωήν των καί τήν ταυτότητά των... ἀλλά ἔμειναν πιστοί εἰς τόν Χριστόν καί τās παραδόσεις των».

Κατακλείοντας τόν λόγο του ὁ Παναγιώτατος ἐξέφρασε τόν δίκαιο ἔπαινο τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας πρὸς τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Ἰγνάτιο, «γιά τό πολυσχιδές, ποιμαντικόν, Θεολογικόν καί κοινωνικόν ἔργον, τό ὁποῖον, μετά ζήλου ἐνθέου καί ἐπιτυχίας πολλῆς ἐπιτελεῖ εἰς τήν Θεόσωστον ἐπαρχίαν του». Προσέφερε δέ στόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας Ποιμαντική Ράβδο, ὡς ἀντίδωρο τῆς πολλῆς ἀγάπης καί ἀφοσίωσής του πρὸς τό Φανάρι καί τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο.

Ἐξέφρασε τόν δίκαιο ἔπαινο τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας πρὸς τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Ἰγνάτιο, «γιά τό πολυσχιδές, ποιμαντικόν, Θεολογικόν καί κοινωνικόν ἔργον, τό ὁποῖον, μετά ζήλου ἐνθέου καί ἐπιτυχίας πολλῆς ἐπιτελεῖ εἰς τήν Θεόσωστον ἐπαρχίαν του».

Πρὶν ἀπό τήν ἀναχώρησή Του ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολην Δημητριάδος, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός μας Πατριάρχης ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμία νά ἐπισκεφθεῖ τό Εἰδικό Ἀγροτικό Κατάστημα Κράτησης Νέων (Ε.Α.Κ.Κ.Ν.) Κασσαβετίας, στό ὁποῖο Τόν ὑποδέχθηκαν μέ ἰδιαίτερη χαρά καί συγκίνηση οἱ κρατούμενοι καί οἱ ὑπηρεσιακοί παράγοντες. Ἀφοῦ προσκύνησε στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, παρακολούθησε τή λιπὴ ἐκδήλωση πού ἐτοίμασαν πρὸς τιμήν Του οἱ μαθητῆς κρατούμενοι μέ τούς δασκάλους τους.

Ὁ κ. Στέφανος Ραφτόπουλος, Διευθυντής τοῦ Ε.Α.Κ.Κ.Ν. Κασσαβετίας, ἀφοῦ καλωσόρισε τόν ὑψηλό ἐπίσκοπον, ὑπογράμμισε τήν πολύτιμη βοήθεια τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας λέγοντας «Γιά ὅλους μας, μόνιμη πηγή ἔμπρακτης καί ἀμεσης στήριξης εἶναι ἡ τοπική μας Ἐκκλησία, ἡ ὁποία μέ τῆς εὐχῆς τοῦ καλοῦ μας Ποιμενάρχη Σεβασμιωτάτου κ.κ. Ἰγνατίου, εὐρίσκεται πάντοτε δίπλα μας. Κοντά μας

διακονεῖ ἓνας σεβαστός ἱερέας, ἓνας πραγματικός πατέρας, ὁ π. Χρῆστος Μπούνης, ὁ ὁποῖος μᾶς χορηγεῖ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί μᾶς στηρίζει ὡς πνευματικός συμπαρστάτης μας. Ἐπίσης, ἔχουμε καί μία ἄλλη μεγάλη εὐλογία γιά τήν ὁποία εὐχαριστοῦμε τόν Θεό καί τόν Μητροπολίτη μας. Ἐδῶ καί 28 ὁλόκληρα χρόνια διακονεῖ καί στόν χώρο μας ὁ Σύλλογος Συμπαρστάσεως Κρατουμένων Βόλου ὁ «Ἐσταυρωμένος», ὁ ὁποῖος, μέ τούς δεκάδες ἐθελοντές καί τίς κοινωνικές δομές του, πού λειτουργεῖ στόν Βόλο, μᾶς ἐνισχύει ποικιλοτρόπως προσφέροντάς μας τακτικότερα οἰκονομική, ἠθική, πνευματική καί ὑλική βοήθεια. Πρόκειται γιά μία ἀστείρευτη πηγή ἀπό τήν ὁποία ἀντλοῦμε πολλά καί ἀναγκαῖα...».

Ὁ π. Θεόδωρος Μπατάκας, πρόεδρος τοῦ «Ε», σπίν προσφώνησή του σημείωσε: «Δοξάζουμε καί εὐχαριστοῦμε τόν Τριαδικό Θεό γιά τήν τιμή καί τή χαρά πού μᾶς ἐπεφύλαξε σήμερα. Ὑποδεχτήκαμε μέ συγκίνηση τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο καί τήν εὐλογημένη συνοδεία Του σέ

τοῦτον τόν χώρο τῆς διακονίας μας, στόν ὁποῖο περισσεύει ὁ πόνος, ἡ θλίψη καί ἡ ἀνέχεια. Σ' ἓναν τόπο, ὅπου κρατοῦνται δεκάδες συνάνθρωποί μας, στά πρόσωπα τῶν ὁποίων καλοῦμαστε νά διακονήσουμε ποικιλοτρόπως τόν ἴδιο τόν Χριστό, ὅπως Ἐκεῖνος μᾶς δίδαξε. Ἀντηκοῦν συνεχῶς σ' αὐτιά μας τά λόγια Του: «ἐν φυλακῇ ἤμην καί ἤλθετε πρὸς με» (Ματθ. 25, 36). Ἡ ἐπιθυμία σας, Παναγιώτατε, νά ἐπισκεφθεῖτε μία φυλακή τῆς περιοχῆς μας, ἀποτελεῖ σημαντικό γεγονός καί εἶναι ὄντως ἓνα μεγάλο δῶρο, τό ὁποῖο θά ἐνεργήσει θετικά καί θά ἐνισχύσει τίς καρδιές ὄλων μας: Τῶν φυλακισμένων, τῶν ἑκατοντάδων ἐργαζομένων στό Εἰδικά καταστήματα κράτησης, ἀλλά καί τῶν διακονούντων ἐθελοντῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, κληρικῶν καί λαϊκῶν, στούς χώρους ἐγκλεισμοῦ κάποιων συνανθρώπων μας...».

Σπίν ὁμιλία του ὁ Παναγιώτατος συνεχάρη ὄλους ἐκείνους πού διακονοῦν στό Ε.Α.Κ.Κ.Ν. Κασσαβετίας, ἀλλά καί τούς ἐθελοντές τοῦ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ, στούς ὁποίους συνέσπρε νά συνεχίσουν τή διακονία τους μέ ζῆλο καί ἀγάπη γιά τόν πάσχοντα συνάνθρωπο.

Ἀναχώρηση τῆς Α.Θ.Π.

Ὁλοκληρώνοντας τό πρόγραμμα τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπισκέψεως, τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας μαζί μέ ομάδα συνεργατῶν του, κληρικῶν καί λαϊκῶν, προέπεμψε τόν Παναγιώτατο καί τήν τιμία Συνοδεία Του στό ἀεροδρόμιο τῆς Νέας Ἀγχιάλου, ἀπ' ὅπου ἀνεχώρησαν μέ ἰδιωτική πτήση γιά τήν Κωνσταντινούπολη. Ὅλο τό Πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος δοξολογεῖ τόν Θεό πού ἀξιώθηκε νά λάβει γιά μία ἀκόμη φορά τήν Πατριαρχική εὐλογία, νά γευθεῖ τή χαρά τῆς ὑπάντησης μέ τόν Πατριάρχη καί νά ἐκφράσει τόν βαθύτατο σεβασμό του πρὸς τόν ἱερώτατο θεσμό τῆς Μητροῦς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, «τῆς εὐσεβοῦς πηγῆς τοῦ Γένους μας», ἀλλά καί πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο.

Ἀρχιδιάκονος **ΙΩΗΛ ΠΟΔΑΡΟΠΟΥΛΟΣ**
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ

Ὁλοκλήρωση τῶν μηνιαίων Ἱερατικῶν Συνάξεων

ΣΤ' ΓΕΝΙΚΗ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Πραγματοποιήθηκε (15/3) στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, ἡ 6η Γενική Ἱερατική Σύναξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, γιά τό τρέχον Ἱεραποστολικό ἔτος, μέ κεντρικό θέμα «**Τό Μυστήριο τοῦ Γάμου**».

Πρῶτος ὁμιλητής ἦταν ὁ κ. **Χρῆστος Καρακόλης**, Ἀναπληρωτής Καθηγητής στό Τμήμα Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ., μέ θέμα «Ἡ ἀμοιβαίότητα στή σχέση μεταξύ τῶν δύο φύλων κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο καί τήν ἔρμηνεία τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου». Ὁ κ. Καθηγητής παρατήρησε ὅτι «ὁ Παῦλος δέν διακρίνει οὐσιαστικά μεταξύ ἀνδρῶν καί γυναικῶν στό θέμα τοῦ γάμου καί τῆς ἀγαμίας. Ὅ,τι ἰσχύει γιά τό ἕνα φύλο, ἰσχύει καί γιά τό ἄλλο... δέν θεωρεῖ σκοπό τοῦ γάμου τήν τεκνογονία, ἀλλά τή σωφροσύνη, ἡ ὁποία εἶτε ἐντός εἶτε ἐκτός τοῦ γάμου εἶναι ἀποτρεπτική τῶν ἄκρως ἐπιβλαβῶν σεξουαλικῶν σχέσεων ἐκτός τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας. Ἔτσι, ἐνῶ ἡ ἐγκράτεια εἶναι τό καλύτερο, ὅποιος ἢ ὁποία δέν μπορεῖ νά ἐγκρατευτεῖ, πρέπει νά προχωρεῖ στόν γάμο».

Ὁ κ. Καρακόλης ἀναφέρθηκε στήν Παύλεια Θεολογία σχετικά μέ τήν ἀμοιβαίότητα μεταξύ τῶν δύο φύλων καί στίς σεξουαλικές σχέσεις: «Τόσο ὁ ἄνδρας, ὅσο καί ἡ γυναίκα, ἔχουν ὀφειλή ὁ ἕνας ἔναντι τοῦ ἄλλου τήν ὁποία ὀφείλουν νά ἀποδίδουν. Ἡ γυναίκα δέν ἐξουσιάζει τό σῶμα τῆς, ἀλλά τό ἐξουσιάζει ὁ ἄνδρας. Ἀντίστοιχα ὅμως, καί ὁ ἄνδρας δέν ἐξουσιάζει τό σῶμα του, ἀλλά τό ἐξουσιάζει ἡ γυναίκα. Δέν πρέπει ὁ ἕνας νά ἀποστερεῖ τόν ἑαυτό του ἀπό τόν ἄλλον, παρά μόνο προσωρινά καί μέ κοινή συμφωνία, ἔτσι ὥστε νά δίνεται ἔμφαση στήν προσευχή (καί ὄχι ἐπειδή οἱ σεξουαλικές σχέσεις εἶναι ἐφάρμακες ἢ πτωτικές)». Παρατήρησε, ἐπίσης, ὅτι στήν σκέψη τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν «οἱ ρόλοι τῶν δύο φύλων προβάλλονται ὡς ἰσότητοι καί ἀλληλοσυμπληρούμενοι, χωρίς φυσικά νά μποροῦν νά ταυτιστοῦν, ἀφοῦ τότε δέν θά χρειαζόνταν τά δύο φύλα».

Ἀκολουθῶς, ὁ ὁμιλητής ἀναφέρθηκε στήν ἔρμηνεία τῆς διδασκαλίας τοῦ Παύλου ἀπό τόν ἱ. Χρυσόστομο, ὁ ὁποῖος ἐπισημαίνει ὅτι «μπορεῖ πράγματι νά συμβαίνει ὁ ἄνδρας ἢ ἡ γυναίκα νά ἐπιθυμοῦν τή σωματική ἐπαφή, ἀλλά νά μὴν τήν ἐπιθυμεῖ ὁ συμβίος ἢ ἡ συμβία τους. Ὡστόσο ἡ ἀποστέρηση τοῦ ἑνός ἀπό τόν ἄλλον δέν δικαιολογεῖται γιά ὁποιοδήποτε λόγο, ἀκόμη καί γιά λόγους ἐγκράτειας. Διότι ἡ ἀκούσια στέρψη μπορεῖ νά ὀδηγήσει σέ διάλυση τῆς οἰκογένειας καί προδοσία τῆς σχέσης. Συνεπῶς ἔχει ἰδιαίτερη βαρύτητα ἡ ἐγκράτεια νά γίνεται μέ κοινή συμφωνία, δεδομένου μάλιστα ὅτι δέν εἶναι ἡ ἐγκράτεια τό πῶς σημαντικό ἀλλά ἡ ὁμόνοια».

Συμπερασματικῶς, ὁ ὁμιλητής τόνισε ὅτι: «Ἡ ἀνάγκη γιά σωφροσύνη εἶναι διαχρονική καί δέν προκύπτει μόνο ἀπό τίς βιβλικές καί πατερικές ἐπιταγές, ἀλλά καί ἀπό τήν ἴδια τήν ἀνθρώπινη φύση. Μάλιστα, ἡ ἀμοιβαίότητα στή σωφροσύνη εἶναι ἀδιαπραγμάτευτη. Ὅ,τι ἰσχύει γιά τόν ἄνδρα, ἰσχύει καί γιά τή γυναίκα. Ἡ ἀμοιβαίότητα δέν στηρίζεται πάνω σέ κάποια νομική φύσεως συμφωνία, ἀλλά στήν ἐν Χριστῷ πραγματικότητα, δηλαδή στήν ἀπό κοινῶν μετοχή στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ».

Ἡ ἀνάγκη γιά σωφροσύνη εἶναι διαχρονική καί δέν προκύπτει μόνο ἀπό τίς βιβλικές καί πατερικές ἐπιταγές, ἀλλά καί ἀπό τήν ἴδια τήν ἀνθρώπινη φύση. Μάλιστα, ἡ ἀμοιβαίότητα στή σωφροσύνη εἶναι ἀδιαπραγμάτευτη. Ὅ,τι ἰσχύει γιά τόν ἄνδρα, ἰσχύει καί γιά τή γυναίκα. Ἡ ἀμοιβαίότητα δέν στηρίζεται πάνω σέ κάποια νομική φύσεως συμφωνία, ἀλλά στήν ἐν Χριστῷ πραγματικότητα, δηλαδή στήν ἀπό κοινῶν μετοχή στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀμοιβαίότητα σήμερα ἐπεκτείνεται ἀπό τή σωφροσύνη καί σέ πολλούς ἄλλους τομεῖς τῆς σύγχρονης ζωῆς: στήν ἐργασία, στή φροντίδα τῶν παιδιῶν καί τοῦ σπιτιοῦ, στήν ἀλληλοβοήθεια, στή διαχείριση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου κ.ο.κ. Ὡστόσο, αὐτή ἡ ἀμοιβαίότητα καί ἡ ἔλλειψη καθαρῶν ὁρίων καί καθαρῆς ἱεραρχίας μποροῦν νά ὀδηγήσουν σέ ἀνταγωνιστικές σχέσεις. Ἡ βία ἔναντι τῶν γυναικῶν πού παρατηρεῖται στίς μέρες μας εἶναι μετὰ τῶν ἄλλων καί ἀποτέλεσμα αὐτοῦ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει χρέος νά προβάλλει τή θεολογική τῆς ἀντίληψη γιά τίς σχέσεις τῶν δύο φύλων καί νά πει ξεκάθαρα ὅτι αὐτός πού ὑποτιμᾷ τή σύζυγό του, πολλῶν δέ μᾶλλον πού βιασπραγεῖ ἔναντι τῆς, θέτει οὐσιαστικά ἑαυτόν ἐκτός Ἐκκλησίας, ἀφοῦ διαρρηγνύει τήν ἐνότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος... Πρέπει ἡ θεολογική βάση τοῦ ζητήματος νά ἐκλαϊκευτεῖ καί νά μεταφερθεῖ σέ κάθε πιστό, σέ κάθε ζευγάρι, σέ κάθε οἰκογένεια. Ἀπαιτεῖται πάρα πολλή ἐργασία, ὥστε νά ἀλλάξουν σταδιακά τά κακῶς κείμενα τῆς ἀνδροκρατούμενης κουλτούρας».

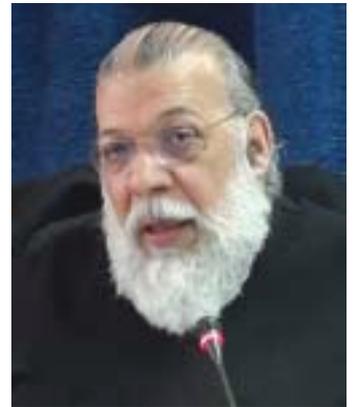
Ἐπόμενος ὁμιλητής ἦταν ὁ Πρωτ. **Ἀντώνιος Καλλιγέρης**, Δ/ντής Δ/νσεως Ποιμαντικῆς Γάμου καί Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μέ θέμα «**Ἡ ποιμαντική τοῦ Γάμου σέ καιροὺς ἀνατροπῶν**».

Ὁ π. Ἀντώνιος, ἀρχικῶς, παρατήρησε ὅτι «ὁ γάμος δέν εἶναι πιά ἐνταγμένος στή μακρά ἱστορία τῆς οἰκογένειας, ὅπως γινόταν γιά αἰῶνες, ἀλλά ἔχει δικό του ὀρίζοντα πού τοῦ προσδίδουν κάθε φορά οἱ συμβαλλόμενοι... πλέον, ὁ γάμος καί ἡ γονεϊκότητα δέν ἀποτελοῦν καθῆκον ἀλλά (εἰδικά γιά τή γυναίκα) καταξίωση, ἐνῶ δίνεται ἔμφαση στήν ἱκανοποίηση».

Ὁ ὁμιλητής ἐπεσήμανε μία βασική ἀρχή, ὅτι «ἡ οἰκογένεια πέρα ἀπό ὅλα συνίσταται κύρια σέ σχέσεις. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπό τά πρόσωπα καί τίς πνευματικές, συναισθηματικές καί ψυχολογικές ἱκανότητες τους νά δημιουργήσουν καί νά διατηρήσουν αὐτές τίς σχέσεις... ὅμως, τό πρόβλημα στίς σχέσεις εἶναι οἱ προσδοκίες πού δέν κοινοποιοῦνται καί οἱ νοοτροπίες».

Ἀκολουθῶς, ὁ π. Ἀντώνιος κατέγραψε δύο προϋποθέσεις τῆς σύγχρονης ποιμαντικῆς τοῦ Γάμου: «Α. Ἡ πραγματικότητα: Ἡ ποιμαντική ποτέ δέν εἶναι οὐτοπική. Τό διαδίκτυο εἶναι ἐργαλεῖο προσφέρει δυνατότητες ἀλλά ἡ ποιμαντική παραμένει ἐν τόπῳ καί ἐν σχέσει. Β. Ποιό εἶναι τό μήνυμά μας; Ἄν παλινοδρομοῦμε ἀνάμεσα σέ ἕνα ἐνδοξο, συχνά φανταστικό παρελθόν καί στό μέλλον πού φοβόμαστε τότε δέν μποροῦμε νά ἀσκήσουμε τή διακονία μας. Ἡ ποιμαντική, ὅμως, ἔχει καί τά δύο μέ μία προϋπόθεση!

Τό παρελθόν εἶναι ἡ ἐμπειρία τῆς ζωῆς τοῦ Εὐαγγελίου πού παραδίδεται σέ κάθε γενιά, ἡ ὁποία εἶναι ἡ προσδοκία τοῦ βέβαιου ἐρχομοῦ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Κατά τόν ὁμιλητή, «ἡ στόχευσή μας πρέπει νά εἶναι «ἡ ἀλλαγὴ νοοτροπίας, ἡ ὑποστήριξη τῶν σχέσεων, ἡ καλλιέργεια τῆς Θεολογίας στους πιστούς», ἐνῶ κατέληξε ἐπισημαίνοντας ὅτι «εἶναι ἐξαιρετικῆς σημασίας ἡ καλλιέργεια τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, γιά νά ἀντιμετωπίσουμε τά στερεότυπα, τήν ἀνισότητα, τά ὀλοένα καί περισσότερο φαινόμενα βίας καί φυσικά τήν ὑποτίμηση τῆς σχέσης, ἡ συνεχῆς ἐπιμόρφωση τῶν στελεχῶν, ἡ ἀνάπτυξη ἐκπαιδευτικοῦ ὕλικου, ἡ ἐπανίδρυση τῶν Σχολῶν Γονέων, ἡ ἴδρυση Κέντρων Συμβουλευτικῆς Ποιμαντικῆς Γάμου».

Ξεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος

Ζ' ΓΕΝΙΚΗ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Ἡ 7η Γενική Ἱερατική Σύναξη πραγματοποιήθηκε στίς 17/5, μέ γενικό θέμα «Τό Μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου καί οἱ κατ' οἶκον ἱερές Ἀκολουθίες».

Πρῶτος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Ἀρχιμ. Νικόδημος Σκρέπτας**, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., μέ θέμα «**Τό Ἅγιο Εὐχέλαιο: Θεραπευτικό Μυστήριον**». Ἀρχικῶς, ὁ ὁμιλητής ἀναφέρθηκε στήν καθιέρωση τοῦ Εὐχελαίου στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί στήν ἱστορική του ἐξέλιξη καί τόνισε ὅτι τό ἐν λόγῳ Μυστήριον, «εἶναι ἡ «ταχεία ἀντίληψις» τῆς ἱαματικῆς χάριτος τοῦ Κυρίου πρός τά σωματικά καί ψυχικά μας ἀρρωστήματα, πρός «τά

συντρίμματα τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων ἡμῶν». Ὁ π. Νικόδημος ἀναφέρθηκε στή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας περί τῆς ἀλληλεπίδρασης τῶν σωματικῶν καί ψυχικῶν ἀσθενειῶν, στήν σύνδεση τῆς σωματικῆς θεραπείας μέ τήν ψυχική ἴαση. Ὡς ἐκ τούτου, «τό Μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου θεραπεύει τίς ψυχικές νόσους, μέ τή γενική ἔννοια τῆς ἀμαρτίας, οἱ ὁποῖες εἶναι βάση καί αἰτία τῶν σωματικῶν ἀσθενειῶν, συμβάλλει ὁμως καί στή

θεραπεία τῶν ἀποτελεσμάτων τους, κατά τήν ἀγάπη, τήν πανσοφία καί τήν παντεποπική πρόνοια τοῦ ἁγίου Θεοῦ».

Ἀκολουθῶς, ἐπεσήμανε ὅτι «τό Εὐχέλαιο ἀνορθοῖ τοὺς κατερραγμένους, ἀλλά καί συναγιάζει τοὺς παρισταμένους, ὅταν καί οἱ μέν καί οἱ δέ προεξομολογοῦνται τά ἀμαρτήματα καί διά μετάνοιαν προπαρασκευαζόμενοι ἐπικαλοῦνται τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί ἀποδέχονται τήν ἱαματική χάρη τοῦ ἁγιαζομένου ἐλαίου. Τοῦτο δέ γίνεται, ὥστε ἡ καλή σωματική καί ψυχική κατάσταση νά ἀποβαίνει αἰτία συνεχοῦς καί ἀδιάπτωτου ἐπιτέλεσης τοῦ ἁγίου θελήματος τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν ἄνθρωπο στή σύνολη πορεία τοῦ χριστιανικοῦ του βίου.

Ὁ ὁμιλητής ἀναφέρθηκε, στή συνέχεια, στή στάση τῶν Χριστιανικῶν ὁμολογιῶν τῆς Δύσης, ἔναντι τοῦ Μυστηρίου, ὅπου παρατηρεῖται ἡ παραχάραξή του καί ἡ πρόσληψή του ὡς ἀποκλειστικά ἐπιθανατίου ἐφοδίου, «ἐνῶ ὀρθοδόξως ὀρίζεται ὡς μυστήριον ἀντιμετώπισεως καί ἰάσεως σωματικῶν καί ψυχικῶν νόσων, ἀλλά καί «εἰς ἀπολύτρωσιν καί ἁγιασμόν τοῖς ἀπό ἀμαρτίας ἐπιστρέφουσι κορηγούμενον».

Κατακλείοντας τήν εἰσήγησή του, ὁ π. Νικόδημος ἐπεσήμανε ὅτι «μέ τά ἅγια μυστήρια, ἕνα ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι καί τό θεραπευτικό καί φιλόανθρωπο Μυστήριον τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου, δίδεται ὁ πλουτισμός, ὁ ἁγιασμός, ἡ θεραπεία, ἡ τροφοδοσία, ὁ φωτισμός, ὁ στηριγμός, ἡ παρηγορία, ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή ἡ δωρεοδοσία τῶν χαρισμάτων του στήν Ἐκκλησία, τήν κοινότητα, τή σύναξη, τόν κάθε πιστό. Ἡ ἀπάντηση τῆς ἐλευθερίας, ἡ υπεύθυνη δόξα ἀποδοχῆς, ἡ συγκατάθεση καί ἡ ἔμπρακτε θετική τοποθέτηση ἀπέναντι στόν πλουτισμό αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μυστηριακή ζωή».

Ἐπόμενος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Πρωτ. Θεόδωρος Μπατάκας**, Ἐφημέριος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Βόλου καί Πρόεδρος τοῦ Σ.Σ. Κρατουμένων Βόλου «Ὁ Ἐσταυρωμένος», πού ἀνέπτυξε τό θέμα «**Οἱ κατ' οἶκον ἱερές Ἀκολουθίες καί ἡ ποιμαντική ἀξιοποίησή τους**».

Ὁ π. Θεόδωρος παρατήρησε ὅτι «οἱ χαρές καί οἱ λύπες, οἱ ἀνάγκες καί οἱ δοκιμασίες, πού ἐπισκέπτονται καί δοκιμάζουν τήν

πίστη τοῦ λαοῦ μας, γίνονται ἀφορμές γιά νά κληθεῖ ὁ Ἱερέας στά σπίτια τῶν χριστιανῶν, γιά νά τελέσει κάποια Ἀκολουθία ἢ Μυστήριον, μέσῳ τῶν ὁποίων καλοῦμε τόν Κύριον νά ἀποστειλεῖ τή χάρη καί τήν εὐλογία Του, γιά νά στηρίξει, νά θεραπεύσει, νά παρηγορήσει, νά εἰρηνεύσει καί νά οἰκονομήσει τά θέματα πού ἀπασχολοῦν τόν κάθε χριστιανό». Ἀκολουθῶς, συμβούλευσε τοὺς Ἱερεῖς, ὅταν μεταβαίνουν στίς οἰκίες τῶν ἐνοριτῶν τους, γιά νά τελέσουν κάποια Ἀκολουθία, νά εἶναι καθαροί οἱ ἴδιοι καί τά ἱερά σκεύη πού θά χρησιμοποιήσουν, νά εἶναι προσεκτικοί στήν ἀπαγγελία τῶν ἱερῶν κειμένων καί τῶν ὕμνων, νά εἶναι εἰρηνικοί, κατανοητικοί καί προσπλωμένοι στά τελούμενα.

Ἀκολουθῶς, ἀναφέρθηκε σέ μία πρός μία τίς ἱερές Ἀκολουθίες πού οἱ Ἱερεῖς καλοῦνται νά τελέσουν σέ οἰκίες καί ἄλλους ἰδιωτικούς χώρους καί ἀνέλυσε τόν σκοπό καί τόν τρόπο τῆς τελεσεῶς τους. Οἱ Ἀκολουθίες αὐτές εἶναι ὁ μικρός Ἀγιασμός, τό ἱερό Εὐχέλαιο, ἡ μετάδοση τῆς Θείας Κοινωνίας στοὺς ἀσθενεῖς, ἡ ἀκολουθία εἰς ψυχορραγοῦντα, οἱ εὐχές τῶν ἐξορκισμῶν, τό ὕψωμα τοῦ ἐορταζομένου Ἁγίου, διάφορες μεμονωμένες εὐχές τοῦ εὐκολογίου, ἡ εὐχή τῆς 1ης ἡμέρας στή λεχώνα, ἡ εὐχή τῆς 8ης ἡμέρας στό νεογέννητο, ἡ ἱερά Παράκληση, τό Τρισάγιον.

Στή συνέχεια, ἀναφέρθηκε στήν ποιμαντική ἀξιοποίηση τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Μεταξύ ἄλλων τόνισε ὅτι «τά Μυστήρια καί οἱ ἁγιαστικές πράξεις εἶναι μόνο γιά τοὺς ὀρθοδόξους πιστούς καί ὄχι γιά τοὺς ἑτεροδόξους καί ἀλλοθρήσκους... Ἡ ἀντιμετώπιση ὀρθοδόξων χριστιανῶν πού ἔχουν παρεκτραπεῖ ἀπό τήν ἀκρίβεια τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἴσως λόγω ἄγνοιας, πρέπει νά γίνεται μέ πνεῦμα ἀγάπης, εὐγένειας, διάκρισης καί σοβαρότητας... δέν πρέπει νά ἀφήσουμε τοὺς ἀνθρώπους νά ἐφηνυχάζουν μέ τήν ψευδαίσθησι ὅτι ὁ Ἀγιασμός ἢ τό Εὐχέλαιο ἢ κάποια εὐχή ἐξαντλεῖ τίς ὑποχρεώσεις τους, ὡς μελῶν τῆς Ἐκκλησίας... ἡ παρουσία μας πρέπει νά εἶναι ἐνισχυτική, νά δίνει ἔμπνευση καί θάρρος γιά τή ζωή, αὐτό πού ζητάει κάθε ἄνθρωπος, σάν ἀναπνοή, μέσα στά ὀξυμμένα προβλήματα του ἢ τήν πεζή καθημερινότητά του... Δέν ἀπαιτοῦμε ποτέ χρήματα. Εἶναι δέ θεάρεστο καί πατρικό νά ἀρνούμαστε τή χρηματική αὐτή προσφορά, ὅταν διαπιστώνουμε πῶς ὑπάρχει φτώχεια, ἀνέχεια, ἀσθένεια, ἀνεργία καί ποικίλη δοκιμασία, ἀλλά καί ὅταν μᾶς καλοῦν νεοὶ ἄνθρωποι, πού τώρα ξεκινοῦν τή ζωή τους».

Η' ΓΕΝΙΚΗ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Ἡ 8η καί τελευταία, γιά τό τρέχον Ἱεραποστολικό ἔτος, Γενική Ἱερατική Σύναξη πραγματοποιήθηκε στίς 12/6, μέ γενικό θέμα «Ἐξόδιος Ἀκολουθία καί Ἐπιμνημόσυνοι Ἀκολουθίες».

Πρῶτος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Πρωτ. Θεοδοκλῆς Χριστοδούλου**, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν, μέ θέμα «**Λειτουργική προσέγγιση τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας καί ποιμαντικές προεκτάσεις**».

Ὁ ὁμιλητής ἔκανε ἐκτενῆ ἀναφορά στήν ἱστορία, ἐξέλιξη καί διαμόρφωση τῆς νεκρώσιμης Ἀκολουθίας μέσα στόν χρόνο καί κατέληξε σέ σειρά ἐπισημάνσεων σχετικά μέ τίς ποιμαντικές τῆς προεκτάσεις, οἱ κυριότερες ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι οἱ ἑξῆς:

1. Ἡ κατηχητική μετάδοση τῶν ὑψηλῶν νοημάτων τῆς νε-

Συνέχεια στή σελ. 10.

κρωσίμου Ἀκολουθίας με σειρά ἔσπερινων κηρυγμάτων, με παράλληλη διανομή τοῦ πρωτοτύπου κειμένου συνοδευόμενο ἀπὸ μετάφραση στὴν νεοελληνική, γιὰ τὴν ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερη κατανόσή της.

2. Ἡ καλὴ ἀπόδοση τῶν κειμένων ἐκ τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἱεροφαλτῶν. Προέκταση τῆς τακτικῆς ἐπιτέλεσης τῆς νεκρώσιμης Ἀκολουθίας εἶναι καὶ ἡ καλὴ μουσικὴ ἀπόδοσή της.

3. Ἡ τέλεση ἐπιμνημόσυνων δεήσεων, μνημοσύνων καὶ οἰασδήποτε ἱεροπραξίας ἔπεται μίας κηδεῖας εἶναι γιὰ κάθε κληρικό εὐκαιρία ἐπανακατήκησης τῶν περιλειπομένων πιστῶν μας καὶ εὐκαιρία νὰ δώσει τὸ στίγμα τῆς ποιμαντικῆς μέριμνας καὶ εὐαισθησίας τόσο πρὸς τὸν μελλοθάνατο ὅσο καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους του.

4. Κατὰ τὴ νεκρώσιμη Ἀκολουθία μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ κηρύξουμε τὸ δόγμα τῆς Ἐκκλησίας μας περὶ τῆς Ἀναστάσεως.

5. Τὰ προκύψαντα, ὡς μὴ ὄφειλε, περὶ τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν στὴν Ὁρθόδοξη χριστιανικὴ Ἱερά Παράδοσή μας πρέπει νὰ ἀπασχολοῦν τὴν ποιμαίνουσα Ἐκκλησία. Ἀναμφισβήτητα, ὅμως, ἀκολουθοῦμε τὶς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας.

6. Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ὀφείλει νὰ μάθει γιὰ τὰ ἐξῆς νεκρώσιμα ἔθιμα:

- α) Πλύση τῶν κεκοιμημένων.
- β) Ἐνδυση.
- γ) Φωταγωγία.
- δ) Ἀνάγνωση ψαλτηρίου γιὰ μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς καὶ τετραευαγγελίου γιὰ κληρικούς.
- ε) Ἐπιτάφιος τελετές:
 - ἐπίκυση ἐλαίου κανδήλας
 - ἐπικύση κόματος. Τὰ ἄνθη ἀποτελοῦν νεωτερικὲς συνήθειες.
7. Ἡ ὀρθόδοξη θεώρηση τοῦ τάφου τοῦ κεκοιμημένου ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς καὶ ψυχολογικῆς στήριξης τῶν περιλειπομένων.

Ἐπόμενος ὁμιλητὴς ἦταν ὁ **Ἀρχιμ. Σεβαστιανὸς Ζερβός**, Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Κισσοῦ, με θέμα **«Ἰδιόζουσαι μορφές πένθους καὶ ποιμαντικὴ προσέγγισή τους»**.

Ὁ π. Σεβαστιανὸς ὡς τέτοιες κατέγραψε τὸν θάνατο παιδιοῦ, τὸν θάνατο ἀπὸ ἐξαρτησιογόνες οὐσίες, τὴν αὐτοκτονία, τὴν δολοφονία, τὸν θάνατο ἀπὸ ἀτυχήματα, ἀπὸ φυσικὲς καταστροφές, τὴν πανδημία covid-19 καὶ τὴν ἀπώλεια ἀγαπημένου κατοικιδίου.

Ὡς πρὸς τὴν ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῆς ἀπώλεια τέκνων,

παρατήρησε «πρέπει νὰ δώσει ἰδιαίτερη βαρύτητα στοῦ ἐνοχικό κομμάτι» καὶ νὰ προβαίνει σὲ προσεκτικούς χειρισμούς στοῦ συμβουλευτικό καὶ στοῦ ἀγιαστικό κομμάτι. Στόχος του δὲ εἶναι ἡ δικανικὴ ἐτυμηγορία γιὰ τὴν ἀπώλεια ἀλλὰ ἡ ἀγαπητικὴ ἐν Χριστῷ παραμυθία καὶ ἡ μεταμόρφωση ἑνὸς ἐπώδυνου γεγονότος σὲ εὐκαιρία γιὰ σωστὴ παιδαγωγία».

Ὡς πρὸς τὴν ἀπώλεια ἀπὸ ἐξαρτησιογόνες οὐσίες, ἐπεσήμανε τὸ «σημαντικό πεδίο τῆς ἀπενεχοποίησης, τόσο σὲ ἐπίπεδο εὐθύνης γιὰ τὴν πτώση τοῦ κεκοιμημένου στοῦ πρόβλημα ἢ γιὰ τὴν πιθανὴ ἔλλειψη παροχῆς βοήθειας πρὸς αὐτόν, ὅσο καὶ σὲ ἐπίπεδο ἀνακούφισης τοῦ πενθοῦντος ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ οἰκείου του».

Στὸ πένθος ἀπὸ αὐτοχειρία τόνισε ὅτι «ὁ ἱερέας, με πολὺ προσεκτικούς χειρισμούς, ἐπιβάλλεται νὰ προσεγγίσει τοὺς πενθοῦντες, ὥστε νὰ ἀνακουφίσει τὸν πόνο, νὰ κατευνάσει τὴν ταραχὴ καὶ νὰ τοὺς προσφέρει παραμυθία, νὰ προβάλλει δὲ τὴν πλήρη ἀγάπης καὶ συγχωρητικῆς διάθεσης στάση τοῦ Θεοῦ ἔναντι τῶν ἀνθρώπων».

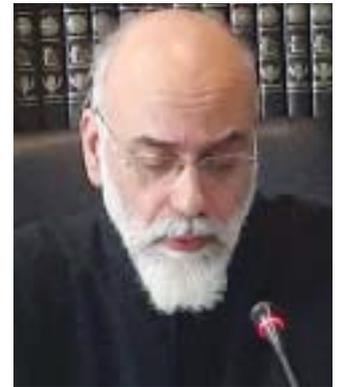
Γιὰ τὴν ποιμαντικὴ προσέγγιση τοῦ πένθους ἀπὸ δολοφονία, τόνισε ὅτι ἡ ποιμαντικὴ παρέμβαση πρέπει νὰ ἀποσκοπεῖ σὲ τρία ἐπίπεδα: «στὴ στήριξη τοῦ θλιμμένου, στὴν ἄρση τῶν ἀρνητικῶν αἰσθημάτων πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ δολοφόνου καὶ στὴν ἀποκατάσταση τῶν σχέσεων με τὸν Θεό».

Ἀναφορικά με τὴν ἀντιμετώπιση θανάτου ἀπὸ φυσικὲς καταστροφές καὶ ἀτυχήματα, παρατήρησε ὅτι «ἡ ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση πρέπει νὰ ἐστιάζει στοῦ τραῦμα». Στὴν περίπτωση αὐτή, «τὸ ὄφελος τῶν πιστῶν θὰ εἶναι ἡ ἀνακούφιση πού προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀντίληψη τῆς δυνατοῦτας γιὰ ἐναπόθεση μέρους τοῦ ἀρνητικοῦ συναισθηματικοῦ τους φορτίου σὲ κάποιον πού μπορεῖ νὰ τὸ ἀντέξει ἄνευ ὄρων, στὸν Κύριο».

Γιὰ τὴν ποιμαντικὴ προσέγγιση τοῦ πένθους ἀπὸ covid-19, ὁ π. Σεβαστιανὸς τόνισε ὅτι «ὁ ποιμένας θὰ πρέπει νὰ ἐργαστεῖ σὲ τρεῖς κυρίως ἄξονες: τὰ ἀρνητικὰ συναισθήματα (ἐνοχή, αὐτομομφή, θυμὸς), τὴν τακτοποίηση ἡμιτελῶν ὑποθέσεων (π.χ. συγχώρηση με τὸν κεκοιμημένο) καὶ τὴν ἀποδοχὴ τῆς τελικῆς ἀπουσίας τοῦ ἀγαπημένου προσώπου».

Ὅσον ἀφορᾷ στοῦ πένθος ἀπὸ τὴν ἀπώλεια ἀγαπημένου κατοικιδίου, παρατήρησε ὅτι, «ἀκολουθώντας τὸ Θεϊκὸ πρότυπο, θὰ πρέπει ἡ ἀπώλεια ὁποιοῦδήποτε δημιουργήματος νὰ ἀντιμετωπίζεται με σεβασμὸ καὶ νὰ παρέχεται ἡ ἀναγκαία ὑποστήριξη πρὸς τὸν πενθοῦντα».

Ἀκολούθησε διάλογος καὶ ἡ σύνοψη τῶν συμπερασμάτων ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Ἰγνᾶτιο.

Βιβλιοπαρουσίαση

Μερόπης Ν. Σπυροπούλου

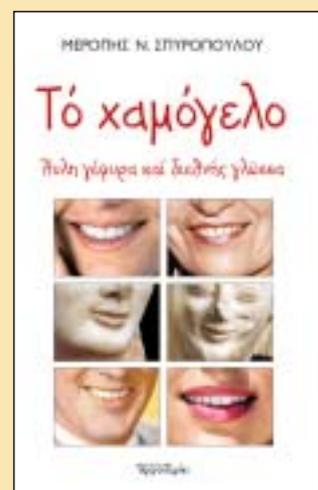
ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Ἄυλη γέφυρα καὶ διεθνὴς γλῶσσα

Ἡ γνωστὴ καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, συγγραφέας καὶ ραδιοφωνικὴ παραγωγὸς γιὰ πολλὰ χρόνια ἐκπομπῶν τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ «ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ» κυρία Μερόπη Ν. Σπυροπούλου, με τὸ πρωτότυπο καινούργιο της βιβλίο, ἔρχεται νὰ μᾶς θυμίσει τὸ ξεχασμένο δῶρο τοῦ χαμόγελου, πού εἶναι:

- Ἡ πῶ ζεστὴ πρόσκληση φιλίας σὲ καιροὺς μοναξιάς!
- Ἡ πῶ ὀμορφὴ ἀκτίδα ἐλπίδας σὲ καιροὺς ἀπογοήτευσης!
- Ἡ πῶ πειστικὴ διαβεβαίωση ἀσφάλειας σὲ καιροὺς φόβου καὶ καχυποψίας!

Τὸ βιβλίο κυκλοφορεῖ ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις «ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΙ» σὲ ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ στοῦ βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος «ΛΥΧΝΟΣ» (τηλ. 24210 32916).

«Βολίδες άστράπτουσαι...»

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΠΗΛΙΟΥ

Τό Πανάγιο Πνεῦμα ἔγινε κατά τή σεβάσμια ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς πηγὴ αὔλου πυρός, πού χωρισμένη σέ πυρφόρους ποταμούς δρόσισε καί φωταγώγησε τούς Μαθητές τοῦ Χριστοῦ. Καί ἔγιναν οἱ ἀγράμματοι ἀλιεῖς θεολόγοι θεοσοφοί, καί οἱ ἄξεστοι χωρικοί «βολίδες ἀστράπτουσαι», λάμπεις τῆς πνευματικῆς ἀστραπῆς τοῦ Παρακλήτου. Καί σκόρπισαν σέ ὅλο τόν κόσμο τή φωταυγὴ διδασκαλία τῆς ἀποκεκαλυμμένης Ἀλήθειας καί γέμισαν τὴν Οἰκουμένη μέ τὴν ἐνέργεια τῶν θαυμάτων.

Μέ αὐτὴ τὴ γιορτὴ τὴν πάμφωτη καί πανσεβάσμια τούτων τῶν ἀστραπῶν τῆς Χάριτος, τῶν ἀλιέων τῶν ψυχῶν, τῶν «ἀροπήρων τοῦ Λόγου» τῶν «σαγηνευτῶν» τῆς οἰκουμένης στά δίκτυα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καταστέφεται σάν μέ διάδημα πολυτελές ὁ μῆνας Ἰούνιος. Ἡ χορεία τῶν Ἁγίων του κατατείνει πρὸς τὴν κορωνίδα τῆς, τῆ δωδεκάριθμη ἀποστολικῆς φάλαγγα, πού εἶναι ἡ κατεξοχὴν δόξα τοῦ Κυρίου τῶν Ἁγίων, τοῦ Μόνου Ἁγίου ὅλων τῶν αἰῶνων καί ὅλων τῶν κόσμων ὑλικῶν καί αὔλων.

Ποιοὶ ἦταν οἱ Μαθητές τοῦ Χριστοῦ; Γιατί ξεχώρισε αὐτούς μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ τοὺς ἀναθέσει αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀποστολή; Τί εἶδε μέσα στὶς καρδιές τους ὁ Καρδιογνώστης καί τοὺς ἀπύθυθε αὐτόν τὸν ἀνεπανάληπτο λόγο: Δεῦτε ὀπίσω μου καί ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων; Δέν ἦταν ἡ μόρφωση -ἦταν ἀγράμματοι- δέν ἦταν ἡ κοινωνικὴ ἐπιφάνεια καί φήμη- ἦταν ψαράδες ἄξεστοι καί κοντροκομμένοι- δέν ἦταν ὁ πλοῦτος- ἦταν πάμπωχοι βιοπαλαιστὲς τῆς θάλασσας. Αὐτὰ πού ἐπαινεῖ καί θεωρεῖ πολύτιμα ὁ κόσμος, γιὰ τὸν Θεὸ δέν ἔχουν ἀξία.

Ὁ Κύριος τοῦ ἔργου κάλεσε τοὺς ἐργάτες Του γιὰ τὴν ἄδολη καρδιά, τὴν ταπεινὴ καί τὴν καθαρὴ τῆς καρδίας. Σ' αὐτὰ ἀναπαύεται ὁ «Πρᾶος καί Ταπεινός τῆ καρδίας». Γιὰ Κεῖνον ἦταν οἱ καλύτεροι καί ἀξιότεροι. Τούς κάλεσε μέ ἓνα μόνο λόγο καί Τὸν ἀκολούθησαν χωρὶς λόγια, δικαιολογίες καί καθυστερήσεις. «Εὐθέως» ἄφησαν τὰ πάντα, καί τὰ πῶ ἀγαπημένα τους, γονεῖς καί δίκτυα, πρόσωπα καί πράγματα, καί Τὸν ἀκολούθησαν, Τὸν ἐμπιστεύθηκαν, Τὸν ἀγάπησαν ἀληθινὰ καί ὀλοκληρωτικὰ, στὸν μέγιστο βαθμὸ, ὅσο ὅποιονδήποτε καί ὀτιδήποτε ἄλλο στὸν κόσμο.

Ἔτσι ἔγιναν οἱ Μάρτυρες τῆς Ἀλήθειάς Του στά πέρατα τῆς Οἰκουμένης- οἱ «μέλισσες» πού μετέφεραν παντοῦ τὸ μέλι τῆς θείας Τοῦ διδασκαλίας- οἱ μύστες τῆς Χάριτος Του- οἱ πρῶτοι καί ἐνδοξότεροι καρποὶ τοῦ Παναγίου Τοῦ Πνεύματος.

Τρισμέγιστο, μοναδικὸ καί ἀνεπανάληπτο τὸ ἀποστολικὸ ἀξίωμα μέσα στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἐκκλησία. Μά ὅσο περίλαμπρο

καί ἐνδοξο εἶναι, τόσο ποτίζει πίκρες καί θλίψεις αὐτόν πού τό φέρει. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι εἶναι δοξασμένοι, καθήμενοι πλέον σέ δώδεκα θρόνους περὶ τὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καί Διδασκάλου Του, «κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ». Ἐφθασαν, ὅμως, σπὴ δόξα αὐτῆ, ἀφοῦ πέρασαν μέσα ἀπὸ τὰ ἀγκάθια. Τὸ ἔργο τους δέν ἦταν εὐκόλο. Πόνεσαν, μάτωσαν, μισήθηκαν, διώχθηκαν, φυλακίστηκαν, ἐξορίστηκαν, βασανίστηκαν, κακοπάθησαν, γεύτηκαν -οἱ περισσότεροι- θάνατο πικρὸ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ὅμως, δέν ἔκαναν πίσω. Δέν μετακινήθηκε ὁ λογισμὸς τους. Παρέμειναν πιστοὶ μπροστὰ σέ συνέδρια... καί ἐπὶ ἡγεμόνων καί βασιλέων...» (Μάρκ. ιγ' 9) καί ὁμολόγησαν τὸ ὄνομα τοῦ ὑπὲρ πάντων ὀνομα «ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. δ' 12).

Σήκωσαν τὸν σταυρὸ τους ὄχι μόνο μέ ἀνδρεία καί συνέπεια, ἀλλὰ καί «χαίροντες ἐν τοῖς παθήμασι» τους! Δικαίως ἀπολαμβάνουν τὸν ἀξιομισθό.

Ἄραγε τὸ ἔργο τους τελείωσε, ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ; Ὅχι, δέν τελείωσε σέ αὐτούς, ἀλλὰ ἄρχισε ἀπὸ αὐτούς. Ὁ πνευματικὸς θερισμὸς εἶναι ἔργο κάθε ἐποχῆς, ἀφοῦ συνεχίστηκε καί συνεχίζεται στὰ πρόσωπα τῶν διαδόχων τους, τῶν ἀποστολικῶν Πατέρων, τῶν Ἐπισκόπων, τῶν ἱερέων. Συνεχίζεται καί στὰ δικά μας πρόσωπα, στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς. Ἀνήκουμε στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ; Πρέπει νὰ εἴμαστε καί μαθητὲς καί συνεχιστὲς τῶν Ἀποστόλων. Ἦπιαμε ἀπὸ τὴν Πηγὴ τοῦ Ζῶντος ὕδατος δωρεάν; Δέν πρέπει νὰ τὴν κρατήσουμε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας. Ὅλοι ἔχουν δικαίωμα μετοχῆς σπὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ, σπὴν «ἀγαλλίαση τοῦ σωτηρίου» πού Ἐκεῖνος χαρίζει. Οἰκοδόμοι στό οἰκοδόμημα τῆς πίστεως ὄλοι μας μπορούμε νὰ γίνουμε. Κανένας δέν περισσεύει, ἀπὸ τὸν πῶ μικρὸ μέχρι τὸν πῶ ἡλικιωμένο, ἀπὸ τὸν πῶ μορφωμένο μέχρι τὸν πῶ ἀπλό καί ἀγράμματο.

Κάποτε χτιζόταν σέ ἓνα χωριὸ μιά ἐκκλησία. Ὅλοι πρόσφεραν τὸν ὀβολὸ τους, ὅσο μπορούσε ὁ καθένας, ἀλλὰ καί τὴν προσωπικὴ τους συμμετοχὴ στό χτίσιμο, ὅσο ἄντεχαν οἱ δυνάμεις τους. Μιά γιαγιά πού κόντευε τὰ ἑκατὸ, φτωχὴ καί ἀνήμπορη, δέν εἶχε οὔτε χρήματα νὰ δώσει, οὔτε καί νὰ δουλέψει μπορούσε σπὴν οἰκοδομῇ. Πήγαινε, λοιπόν, καί μάζευε σπὴν ποδιά τῆς ἀχυράκια ἀπὸ τὰ χωράφια καί ἀκολουθώντας τὶς ἄμαξες πού μετέφεραν τὰ οἰκοδομικὰ ὑλικά στό ἐργοτάξιο τάιζε τὰ βόδια πού τὶς τραβοῦσαν. Ἔτσι πίστευε πῶς βοηθοῦσε στό χτίσιμο τῆς ἐκκλησίας καί χαιρόταν ἡ ψυχὴ τῆς!

Στὰ ἴχνη τῶν Ἀποστόλων, λοιπόν, καί ἐμεῖς, μέ ὅ,τι μπορούμε, καί κυρίως μέ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ μας, ἄς σκορπίσουμε παντοῦ τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ, κάνοντας τὸν κόσμο μας «καινὴ γῆ», κομμάτι τοῦ Παραδείσου!

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

Μεγαλοπρεπώς και ιεροπρεπώς εόρτασε τη μεγίστη εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και την Έθνική εορτή της 25ης Μαρτίου 1821 η Τοπική Έκκλησία της Δημητριάδος, με επίκεντρο του εορτασμού τον ιστορικό και προσφυγικό Ίερό Ναό Ευαγγελιστρίας Ν. Ίωνίας. Στόν Μέγα Πανηγυρικό Έσπερινό χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, παρουσία εκπροσώπων

των Πολιτικών και Στρατιωτικών Αρχών και μεγάλο πλήθος ευλαβούς λαού. Ο κ. Ίγνάτιος στην ομιλία του τόνισε ότι «στην εποχή που κυριαρχούσε το σκοτάδι της ειδωλολατρίας και ο άνθρωπος υπέφερε από τα αδιέξοδά του, η Παναγία ελεύθερα συγκατένευσε στο θέλημα του Θεού. Κι έτσι ξεκίνησε το χαρμόσυ-

νο γεγονός της Ένανθρωπίσεως, ήχισε το άγγελμα της σωτηρίας των ανθρώπων, άνοιξε ο δρόμος για την αληθινή ελευθερία. Στρεφόμεστε, σήμερα προς την Παναγία μας, ως το πρότυπο της ζωής μας, καθώς μας δίδαξε τον δρόμο της πνευματικής ελευθερίας, που καλούμαστε να διανύσουμε». Ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε και στην εθνική διάσταση της εορτής, «καθώς τιμούμε εκείνους που έχυσαν το αίμα τους για την Έλευθερία της πατρίδας μας... κράτησαν ζωντανή την ελπίδα για την ανάσταση της πατρίδας και ήρθε ο καιρός που ενώθηκαν και έφεραν εις πέρας τον μεγάλο αγώνα... Το μήνυμα της εορτής είναι μήνυμα χαράς και αγαλλίασης. Μπορεί να υπάρχουν τα προβλήματα, που πολλές φορές μας συντριβουν, όμως έρχεται η μέρα όπου όλοι αναπνέουμε με χαρά και αναφωνούμε «ζεΐ Κύριος ο Θεός». Αυτή τη χαρά μας φέρνει το άγγελμα του Γαβριήλ». Ανήμερα της εορτής τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ιεουργούντος του Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ίγνατίου. Τόν Θείο Λόγο κήρυξε ο Ίεροκήρυκας Αρχιμ. Επιφάνιος Οικονόμου.

ΙΕΡΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Στόν Ίερό Ναό της Αγίας Τριάδος Νοσοκομείου Βόλου χοροστάτησε, κατά τον Μέγα Πανηγυρικό Έσπερινό της εορτής του Αγίου Πνεύματος (11/6), ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος. Ο Έσπερινός, κατ' έθος, τελέστηκε υπαιθρία, παρουσία της διοίκησης του Νοσοκομείου Βόλου και πλήθους προσκυνητών. Πρό της απολύσεως, ο Σεβασμιώτατος ανέγνωσε ευχές για την υγεία όλων των νοσηλευμένων ασθενούντων αδελφών μας και την έξ ύψους δύναμη και φώτιση στους ιατρούς και στο νοσηλευτικό προσωπικό. Στο κήρυγμά του αναφέρθηκε στην ένοποιό δύναμη που έχει τό Άγιο Πνεύμα μέσα στην Έκκλησία, ενώ μίλησε και για τις προκλήσεις της εποχής μας: «Στην εποχή μας υπάρχει κάτι που φαίνεται να γίνεται υπερφίαλη σκέψη και που προβληματίζει που θά οδηγήσει. Είναι η λεγόμενη «τεχνητή νοημοσύνη». Είναι αυτό που εν μέρει έχει μπει στη ζωή μας. Τα πράγματα εξελίσσονται σαν ένας πύργος της Βαβέλ, που θέλει να φτάσει πολύ μακριά, στο να μπορεί μία μηχανή να σκέφτεται και να ενεργεί όπως ένας άνθρωπος. Μπορεί κανείς να σκεφτεί τί σημαίνει ένα ρομπότι, μία μηχανή να σκέφτεται, να ενεργεί ως άνθρωπος; Έδω αρχίζει να μπαίνει τό μεγάλο ερώτημα: Πού είναι τό υπερφίαλο και πού είναι τό λογικό για να διασωθεί ως άνθρωπος, ο άνθρωπος που σήμερα υπάρχει; Κινδυνεύει ο άνθρωπος από αυτό τό δικό του επίτευγμα, εάν και εφόσον πραγματοποιηθεί εν τέλει; Έδω τώρα χρειάζεται Θεός! Χρειάζεται η Άλήθεια μίας πίστεως που θά βάλει τά ήθικά όρια, που θά δεσμεύσει αυτήν την εξέλιξη, ώστε να μην υπερβεί τά όρια και να μην καταδυναστεύσει τον άνθρωπο. Τό Άγιο Πνεύμα είναι Δώρο και Χάρισμα σε όλους όσοι βαπτιστήκαμε στην Άγία Τριάδα! Τό Άγιο Πνεύμα είναι ένότητα! Τό Άγιο Πνεύμα είναι αυτό που κάνει τον άνθρωπο πρόσωπο! Αυτά όλα πάνε να ανατραπούν, εάν χάσουμε τον Θεό από τη ζωή μας...»

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΓΙΟΡΤΑΣΕ ΤΗΝ 25η ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Στό κατάμεστο Πν. Κέντρο της Ίερās Μητροπόλεως μας πραγματοποιήθηκε (25/3) η γιορτή της Νεολαίας της Τοπικής μας Έκκλησίας, την οποία διοργάνωσε τό Γραφείο Νεότητας. Στή γιορτή συμμετείχαν 150 παιδιά από διάφορους πολιτιστικούς Συλλόγους του τόπου μας, υπό την καθοδήγηση 10 χοροδιδασκάλων. Όλα τά συγκροτήματα απέδωσαν θαυμάσια τους Παραδοσιακούς χορούς από διάφορα μέρη της πατρίδας μας, συνεχίζοντας τη μακρά μουσική Παράδοση του τόπου μας, που περιγράφει και διασώζει τούς αγώνες, τις θυσίες, τούς καμμούς και τη δόξα των προγόνων μας. Για την ιστορία, την γιορτή άνοιξε ο Γυναικείος Βυζαντινός Χορός «Αί Άδουσαι», υπό τη διεύθυνση της

Δομιαστίκαινας Σεβαστής Μαζέρα, ενώ συμμετείχαν τά κάτωθι παραδοσιακά σχήματα: ο Πολιτιστικός Σύλλογος Διμνίου, ο Πολιτιστικός, Άθλητικός Σύλλογος Αγίου Γεωργίου Βόλου, ο Πολιτιστικός χορευτικός Σύλλογος Βόλου «Καριαϊσκάκης», ο Σύλλογος των εν Θεσσαλία Όξυωτών Ν. Μαγνησίας, τό

Χορευτικό του Ίερού Ναού Αναλήψεως του Χριστού Βόλου, ο Άθλητικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος «Όρμήνιο» Πορταριάς, τό χορευτικό σύνολο της Ίερās Μητροπόλεως Δημητριάδος, ο Σύλλογος Θρακών Ν. Μαγνησίας, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Διδασκαλίας Παραδοσιακών Χορών Βόλου «Τερψιχόρη».

Τήν εκδήλωση έκλεισε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, ο οποίος συνεχάρη τούς διοργανωτές της γιορτής, τούς Παραδοσιακούς Συλλόγους και τούς χοροδιδασκάλους, ενώ έπαίνεσε πατρικώς τά παιδιά, που χόρεψαν μέ την ψυχή τους τούς χορούς της πατρίδας μας. Ο Σεβασμιώτατος τόνισε πόσο σημαντικό είναι τά παιδιά μας να διδάσκονται την ιστορία και την παράδοσή μας, για ν' αποκτίσουν έρείσματα σταθερά και ιερά, προκειμένου να πορευτούν μέ ασφάλεια στο παρόν και στο μέλλον τους, κρατώντας μέσα τους την Έλληνορθόδοξη αυτοσυνειδησία.

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Σέ κλίμα Ἀναστάσιμης χαρᾶς καί εὐφροσύνης τελέστηκε τό πρωί τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα ὁ Ἑσπερινός τῆς Ἀγάπης στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Βόλου, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Τόν Σεβασμιώτατο πλαισίωσαν περισσότεροι τῶν τριάντα Κληρικοί καί πλήθος πιστῶν, πού ἀπῆλυσαν μία ἀπό τίς ὀραιότερες Ἀκολουθίες τοῦ ἔτους. Κατά τή διάρκεια τοῦ Ἑσπερινοῦ, σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ἐκφωνήθηκε τό Εὐαγγέλιο τῆς Ἀναστάσεως σέ πολλές γλώσσες, ἀπό Κληρικούς καί λαϊκούς, στελέχη τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Συγκεκριμένα, ἐκφωνήθηκε στά Ἑλληνικά, Λατινικά, Γαλλικά, Ἀγγλικά, Γερμανικά, Σέρβικα, Ἰσπανικά, Ἰταλικά, ἐνῶ ἐψάλλη σπίν Ὀμηρικῆ διάλεκτο ἀπό χορὸ μουσικοφίλων Ἱερέων μας. Στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Σεβασμιώτατος εὐλόγησε καί διένειμε στόν Κλήρο καί στόν λαό τά πασχαλινά κόκκινα αὐγά. Στόν σύντομο χαιρετισμό του ἐξῆρε τήν παλλαϊκὴ συμμετοχὴ στίς Ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καί στό εὐλογημένο Πάσχα: «Δοξάζουμε τόν Θεό, γιατί ἔχουμε τή βεβαιότητα τῆς Ἀναστάσεως Του, γιατί δέν φοβόμαστε τόν θάνατο, γιατί μπορούμε ν' ἀφήσουμε πίσω κάθε θλίψη καί πόνο καί νά δοῦμε τή ζωή μας ὡς Ἀναστάσιμοι ἄνθρωποι». Εὐχαρίστησε, εἰδικῶς, τοὺς Κληρικούς μας καί ζήτησε ἀπό τόν λαό νά προσεύχεται γι' αὐτούς, «γιά νά ἔχουν τή δύναμη καί τή Χάρη τοῦ Θεοῦ νά συνεχίζουν τό ἔργο τους καί νά διαλαλοῦμε ὅλοι μαζί τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Εὐχομαί σέ ὅλους νά κρατήσουμε τή χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως σ' ὅλοκληρη τή ζωή μας».

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΕ ΑΓΡΙΑ ΚΑΙ ΒΟΛΟ

Τήν μνήμη τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου ἐόρτασε ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία τό διήμερο 22-23/4. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, κατά τόν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό, χοροστάτησε στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίου Γεωργίου Ἀγριάς, παρουσία ἐκπροσώπων τῶν πολιτικῶν Ἀρχῶν καί πλήθους προσκυνητῶν. Τόν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Ἄρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμος, Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως. Ἡ ἐόρτια ἀρτοκλασία τελέστηκε στόν προαύλειο κῶρο, ἐνῶ ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῆς Ἱεράς Εἰκόνας τοῦ Ἁγίου στοὺς δρόμους πέριξ τοῦ Ναοῦ. Ἀνήμερα τῆς Ἀγιωνύμου ἡμέρας ὁ Σεβασμιώτατος λειτούργησε στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίου Γεωργίου Βόλου, παρουσία ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν καί πλήθους πιστῶν. Στό κήρυγμά του ὁ κ. Ἰγνάτιος χαρακτήρισε τή σημερινή «κατ' ἐξοχὴν ἡμέρα ὁμολογίας καί πίστεως» καί ἀναφέρθηκε στά κοινὰ στοιχεῖα πού ἐνώνουν τοὺς δύο Ἁγίους πού τιμᾶ σήμερα ἡ Ἐκκλησία, τόν Ἀπόστολο Θωμᾶ καί τόν Ἅγιο Γεώργιο: «Ὁ Θωμᾶς εἶδε, ἔζησε, ἄκουσε αὐτοπροσώπως τόν Χριστό, ἐν τούτοις, ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νά ἀποδεχθεῖ τήν εἶδηση τῆς Ἀναστάσεως, θέλησε νά δεῖ, νά ἀγγίξει, νά λάβει ἐμπειρία τῶν τραυμάτων τοῦ Χριστοῦ, γιά νά πιστέψει. Ὁ Κύριος συγκαταβαίνει, ἐπειδή γνωρίζει ὅτι ὁ Θωμᾶς τόν ἀγαπᾷ καρδιακῶς, ὅπως καί Μεγαλομάρτυς Γεώργιος, καί τόν ἀναδεικνύει τόν πρῶτο ὁμολογητὴ τῆς Θεότητός Του. Ὁ Γεώργιος κράτησε μέσα του αὐτό πού κάθε ἄνθρωπος, μέ καθαρὴ καρδιά, βιώνει γιά τόν Χριστό, ὅτι εἶναι ὁ Ἀναστημένος Σωτῆρας καί Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Μέ τό μαρτύριό του ἔγινε Μάρτυρας τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Αὐτὴ τήν Ἀνάσταση διακηρύξαμε κι ἐμεῖς τοῦτες τίς μέρες. Ἀνάμεσά μας ὑπάρχουν κι αὐτοὶ πού σάν τόν Θωμᾶ ἀναζητοῦν καί ἀμφισβητοῦν πολλές φορές. Ἀλλά 2000 χρόνια τώρα, παρ' ὅλες τίς ἀμφισβητήσεις καί τήν ἀθεΐα, πού ἐμφανίστηκε στόν κόσμο, ἐμεῖς συνεχίζουμε νά ἀναφωνοῦμε τό «Χριστός Ἀνέστη» καί κατά τή δύναμη τῆς καρδιάς μας ὁμολογοῦμε πίστη στόν Χριστό, ἐνῶ καί σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας, σέ πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀναδεικνύει νέους Μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτό, ἡ Ἀνάσταση εἶναι πίστη καί ὁμολογία τῆς καρδιάς τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν μέσα τους τήν ἀγάπη στόν Χριστό πού εἶχαν ὁ Θωμᾶς καί ὁ Γεώργιος».

ΘΕΜΕΛΙΩΘΗΚΕ Η ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ ΑΓΙΑΣ

Σπίν Ἱερά Μονή Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀγιάς λειτούργησε (6/5) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, πλαισιωμένος ἀπό Κληρικούς τῆς ἐπαρχίας Ἀγιάς καί ἀντιπροσωπεῖες Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων, παρουσία πλήθους εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τόν Ἀγιασμό θεμελιώσεως τῆς νέας πτέρυγας, στό ἀνατολικό τμήμα τῆς Μονῆς, ὅπου θά στεγαστοῦν ἡ διαρκῶς αὐξανόμενη νεοσύστατη Ἀδελφότητα καί ἄλλοι ἀπαραίτητοι κῶροι. Τόν Σεβασμιώτατο προσφώνησε ὁ Ἠγούμενος τῆς Μονῆς Ἀρχιμ. Νικόδημος Ἀγαθονίκου, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τή μεγάλη χαρὰ τῆς Ἀδελφότητας γιά τό ἱστορικό αὐτό γεγονός καί ἀναφέρθηκε σπίν ἐπὶ αἶωνα ἐγκατάλειψη τῆς Μονῆς, καθὼς καί σπίν ἐκ νέου ἐπάνδρωσή της, πρό δεκαοκτῶ ἐτῶν, ὑπὸ τόν μακαριστό Ἠγούμενο Αἰμιλιανό. Μίλησε γιά τόν ἀγῶνα τῆς νέας δεκαμελοῦς πρὸς ὥρας Ἀδελφότητας, παράλληλα πρὸς τήν πνευματικὴ ζωή, νά ἐπαναφέρει τή Μονή στό πρωτόκτιστο κάλλος. Ἀπὸ τή μεριά του, ὁ Σεβ. κ. Ἰγνάτιος παρατήρησε ὅτι καί τό ἔργο αὐτό συνιστᾷ ἕνα ἀκόμα θαῦμα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, πού σφραγίζει τήν ἐποχὴ μας. Μίλησε γιά τήν εἰκόνα ἐγκατάλειψης πού παρουσίαζε ἡ Μονή πρό εικοσιπενταετίας καί τήν ὀλοφάνερη παρέμβαση τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος, μετ' οὐ πολὺ, ὀδήγησε τά βήματα τῶν δύο πρώτων Ἱερομονάχων στή Μονή, τοῦ μακαριστοῦ Ἠγουμένου Αἰμιλιανοῦ καί τοῦ διαδόχου του Νικοδήμου, τῶν νέων Κητόρων τῆς Μονῆς. Ὁ Σεβασμιώτατος μίλησε γιά τήν ἀγάπη καί τήν ἐμπιστοσύνη του πρὸς τοὺς δύο πατέρες ἀπὸ τήν πρώτη στιγμή. Εὐχαρίστησε τόν Ἠγούμενο τῆς Μονῆς γιά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖ καί ἐπαναφέρει τό Μοναστήρι σπίν παλαιὰ του δόξα, συνεχίζοντας τή μακραίωνη παράδοση τοῦ Μοναχισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Ἔτος 40ο • Ἀρ. Φύλλου 504-506 • Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2023

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνατίος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου
Φιλολογική ἐπιμέλεια: Χρῖστος Δ. Ξενάκης
Ἐπιμέλεια: Χρῖστος Δ. Ξενάκης
Υπεύθυνος κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου
Μηχανογράφηση: Βασιλικὴ Ἀντωνάκη
Ἐκτύπωση & Βιβλιοδεσία: ΠΑΛΜΟΣ

Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος
Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος
Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903
Internet: www.imd.gr
E-mail: press@imd.gr

ΛΗΞΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Τήν Κυριακή 7/5 στο Πν. Κέντρο του Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου πραγματοποιήθηκε ἡ λήξη τῶν μαθημάτων τοῦ Φροντιστηρίου τῶν Κατηχητῶν. Τή συνάντηση λάμπρυνε μέ τήν παρουσία του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος. Ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε ὅτι ὑπάρχει ἐπιτακτική ἀνάγκη νά ἐπιμορφώνονται νέοι ἄνθρωποι ὥστε νά ἀποκτήσουν κατηχητική παιδεία. Σέ μιά δύσκολη ἐποχή, πού τό διαδίκτυο κυριαρχεῖ στή ζωή τῶν παιδιῶν, οἱ νέοι κατηχητές προσαρμόζουν τά μαθήματα στά νέα ἐνδιαφέροντά τους μέ ἕνα ἰδιαίτερο τρόπο. Στή συνέχεια, ἀπένευμε τίς βεβαιώσεις στούς συμμετέχοντες στό φροντιστήριό. Τό Φροντιστήριό τῶν Κατηχητῶν πραγματοποιήθηκε ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἰγνατίου κατά τό ἱεραποστολικό ἔτος 2022-23. Τό πρόγραμμα ἀπευθυνόταν σέ Κατηχητές Προσχολικῆς ἡλικίας καί Δημοτικοῦ. Σκοπός τοῦ Φροντιστηρίου ἦταν ἡ οὐσιαστική κατάρτιση καί προετοιμασία Κατηχητῶν καί νέων Κατηχητῶν τόσο σέ θεωρητικό ἐπίπεδο (διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας), ὅσο καί σέ πρακτικό ἐπίπεδο (παιδαγωγικοί μέθοδοι καί πράξη). Στό 1ο μέρος δίδαξαν κληρικοί-ἱεροκήρυκες τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας καί ἐκπαιδευτικοί πλήρως κατρητισμένοι μέ ὑπεύθυνους τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας Ἄρχιμ. Μάξιμο Παπαϊωάννου καί τόν Γραμματέα τῆς Ἄρχιμ. Ἀμφιλόχιο Μῆλτο. Τό πρακτικό μάθημα ἀνέλαβε ἡ κ. Κατερίνα Παλάσκα-Μαντούδη, ἐκπαιδευτικός καί ὑπεύθυνη λειτουργίας τοῦ Φροντιστηρίου. Τό Ἐπιμορφωτικό Φροντιστήριό ἦταν ἐπιδοτούμενο καί ἔτσι συνέβαλε ἀναταποδοτικά στήν ἀποτελεσματική λειτουργία του μέ συνέπεια ἀπό τήν πλευρά τῶν συμμετεχόντων ἀλλά καί μέ ὑψηλό ἐπίπεδο ἀπό τήν πλευρά τῶν ὑπευθύνων.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΕΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Στόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Σπυρίδωνος Νέας Ἰωνίας Βόλου, χοροστάτησε καί ἱερούργησε τήν Κυριακή τοῦ Παραλύτου, 7 Μαΐου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος. Κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τήν εἰς διάκονο χειροτονία τοῦ π. Δημητρίου Μαρέ, ἐγγάμου καί πατέρα ἑνός τέκνου. Ὁ νεοχειροτονθεῖς τυγχάνει ἀπόφοιτος τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καί ἐργάζεται ὡς πωλητής εἰδῶν πρώτων ὑλῶν Ἀρτοποιίας-Ζαχαροπλαστικής. Στόν λόγο του ὁ Σεβ. κ.

Ἰγνάτιος παρατήρησε ὅτι «ἔρχονται γεγονότα καί καταστάσεις, μά κυρίως ἄνθρωποι, στή ζωή μας καί ἀλλάζουν τήν ὀπτική μας γιά τό πού πηγαίνουμε, τί θά συμβεῖ τήν ἐπόμενη μέρα καί μᾶς ὑπεθυμίζουν ὅτι ζεῖ Κύριος ὁ Θεός! Γιατί ὑπάρχουν οἱ ψυχές πού ἔλκονται ἀπό τόν Χριστό, πιστεύουν στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, γιατί ἀφήνουν τόν Χριστό νά μιλήσει στήν

καρδιά τους. Ἐπιτρέπει ὁ Θεός νά διακρίνουμε στά μάτια τῶν ἀνθρώπων τήν εὐλικρίνεια. Μέ ἐξέπληξε εὐχάριστα ὅταν ἤρθε καί μοῦ εἶπε: - Ὅχι, Σεβασμιώτατε, θά κρατήσω τό ἐπάγγελμα μου. Ἐγώ θά ἔρθω γιά νά διακονήσω, νά δώσω κι ὅχι νά πάρω. Ὁμολογῶ ὅτι μέ συγκίνησε! Κι ἔρχεται νά προστεθεῖ στή χορεία ὄλων αὐτῶν τῶν ἀμίσθων ἱερέων, πού ἔχουν ξεκινήσει, ἐδῶ καί χρόνια στήν Τοπική μας Ἐκκλησία νά προσφέρουν τόν ἐλεύθερό τους χρόνο καί νά προσφέρονται, πρὶν ξεκινήσει ἡ οικονομική κρίση. Ἄν δέν εἶχαμε ἀπευθύνει αὐτό τό προσκλητήριο, σήμερα θά εἶχαμε στερηθεῖ 30 τέτοιους ἱερεῖς πού σήμερα δέν μισθοδοτοῦνται ἀπό τό Κράτος, ἀλλά πολλοί ἀπό αὐτούς κρατοῦν τό ἐπάγγελμά τους κι ἔτσι ζοῦν τήν οἰκογένειά τους, λειτουργώντας καί διακονώντας, καλύπτοντας πολλά κενά σέ μοναστήρια καί ἐνορίες καί βεβαίως ἔχουμε καί κάποιους πού τοὺς ἐξασφαλίζουμε τόν ἐλάχιστο μισθό ἀπό τόν πιστό λαό, πού μᾶς βοηθεῖ καί σ' αὐτή μας τήν πρωτοβουλία».

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΒΟΛΟΥ: 135 ΧΡΟΝΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τήν ἐπέτειο 135 χρόνων ζωῆς καί ἱστορίας (1888-2023) γιόρτασε ἡ ἐνορία τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Βόλου, μέ σειρά ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων. Μεταξύ αὐτῶν δέσποσε ἡ ἔλευση καί ὀλιγοήμερη παραμονή, στόν Ναό τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Παναγίας Κρεμαστῆς, πού φυλάσσεται στήν ὁμώνυμη Ἱερά Μονή τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας (26/5). Τήν Ἱερά Εἰκόνα μετέφερε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας & Ὠλένης κ. Ἀθανάσιος, συνοδευόμενος ἀπό ὁμάδα Κληρικῶν του, καθώς καί μέλη τῆς ἀδελφότητος τῆς Μονῆς, μέ ἐπικεφαλῆς τή Γερόντισσα Νυμφοδόρα. Τήν Εἰκόνα ὑποδέχθηκε ἐπίσημως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ἐπικεφαλῆς τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ. Ἀκολούθησε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. κ. Ἀθανασίου, ὁ ὁποῖος κήρυξε τόν Θεῖο Λόγο. Τήν ἐπομένη τελέστηκε Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο ἀπό τοὺς δύο Ἱεράρχες.

ΜΕ 400 ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΕΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΣΚΙΑΘΟΥ

Μονοήμερη προσκυνηματική ἐκδρομή στή Σκιάθο πραγματοποιήσε ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας (29/5), μέ τή συμμετοχή τετρακοσίων, περίπου, προσκυνητῶν, Κληρικῶν καί λαϊκῶν, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιο. Ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε, ἐν πλῶ, τή Θεία Λειτουργία καί Μνημόσυνο γιά τόν τελευταῖο Αὐτοκράτορα τοῦ Γένους, Κωνσταντῖνο Παλαιολόγο, μέ ἀφορμή τή θλιβερή ἐπέτειο τῆς Ἀλώσεως στίς 29 Μαΐου 1453. Στή σύντομη ὁμιλία του στοὺς προσκυνητές ὁ κ. Ἰγνάτιος τόνισε ὅτι «ἡ Πόλη ἔπεσε, ἀλλά παρέμεινε ἡ ἀλήθεια πού διέσωσε ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία, ἐπί χίλια ἔτη, ἡ Ὀρθόδοξη πίστη, ἡ συνάντηση μέ τό Ἐλληνικό Πνεῦμα, ὁ Ἐλληνορθόδοξος πολιτισμός, πού καλούμεθα ἐμεῖς νά εἶμαστε συνεχιστές του. Μακάρι νά φανοῦμε ἀντάξιοι ἐκείνων τῶν ἀγωνιστῶν, γιατί ἡ Πόλη μπορεῖ νά παραμείνει στήν ψυχὴ καί στήν καρδιά μας, ὡς σύμβολο ἐνόπιος τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων. Αὐτὴ τήν ἐνότητα, στό ἐπίκεντρο τῆς ὁποίας βρίσκεται ὁ Κύριος, πρέπει νά διαθέτουμε πάντοτε καί νά καλλιεργοῦμε μέ τόν Θεό, μέ τοὺς ἀθρώπους καί μεταξύ μας, μέσα στήν Ἐκκλησία μας...». Κατά τή διάρκεια τῆς παραμονῆς τους στήν Σκιάθο, οἱ προσκυνητές εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἐπισκεφθοῦν τήν Ἱερά Μονή τῆς Εὐαγγελιστρίας, ὅπου τέλεσαν τήν Ἱερά Παράκληση, τό προσκύνημα τῆς Παναγίας Εἰκονίστριας, καθώς καί τό σπῆτι-μουσεῖο τοῦ μεγάλου πεζογράφου Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Ἐπέστρεψαν δέ στόν Βόλο γεμάτοι μέ ἱερές ἐμπειρίες καί ὁμορφες εἰκόνες ἀπό τό πανέμορφο νησί τῶν Βορείων Σποράδων.

ΛΑΜΠΡΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Με κάθε λαμπρότητα η Ἐκκλησία τῆς Δημητριάδος τίμησε τή μνήμη τῶν Ἁγίων Βασιλέων καί Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης. Ἐπίκεντρο τοῦ εορτασμοῦ ἦταν ὁ φερώνυμος περικαλλής Ναός σπίν παραλία τοῦ Βόλου, ὅπου τήν παραμονή τῆς εορτῆς τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, τόν ὁποῖο πλαισίωσαν πολλοί Κληρικοί μας καί ἐκπρόσωποι τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν καί Λιμενικῶν Ἀρχῶν καί πλήθος κόσμου. Ἡ ἀρτοκλασία τελέστηκε στό προαύλιο τοῦ Ναοῦ, ἀπό ὅπου ὁ Σεβασμιώτατος κήρυξε τόν Θεῖο Λόγο, ἐπικεντρώνοντας τό κήρυγμά του στό πρόσωπο τῆς Ἁγίας Ἑλένης, «πού μυήθηκε στόν Χριστιανισμό τήν ἐποχή τῶν κατακομβῶν. Ἐκανε τήν πίστη τρόπο ζωῆς σέ ἀντίθεος συνθήκες, ἀνέθρεψε τόν Κωνσταντῖνο μέ ὑπομονή καί τοῦ μετέφερε ὄραμα ἐνόπτιος. Μέσα ἀπό τήν προσευχή τῆς, ὁ Κωνσταντῖνος κατάλαβε ὅτι ἡ πίστη στόν Χριστό εἶναι ἐκείνη πάνω σπίν ὅποια μπορεῖ νά στηρίξει τό ὄραμα του γιά μία νέα, ἐνωμένη αὐτοκρατορία. Ἡ ἴδια γίνεται παράδειγμα πράξης καί δικαιοσύνης, ὑπόδειγμα ἀγιότητας. Γίνεται προσκυνήτρια στούς Ἁγίους Τόπους καί, μέ τρόπο θαυματουργικό, φέρνει στό φῶς καί χαρίζει σπίν οἰκουμένην τόν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ... Γι' αὐτό καλῶ ὄλες τίς μάνες νά δώσουν τή δύναμη στά παιδιά τους νά γεννηθοῦν μέσα σπίν Ἐκκλησία, νά τούς δώσουν τά ὄπλα τῆς πίστεως, νά τούς ἀνοίξουν τόν δρόμο τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐνόπτιος, τῆς ἀγιότητας, τῆς ἀγάπης, γιά ν' ἀντέξουν τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς καί ν' ἀποκτήσουν ὄραμα σωτηρίας καί λύτρωσης». Ὁ Σεβασμιώτατος ἐξέφρασε τόν θαυμασμό του στίς μάνες πού προσφέρουν σπίν Ἐκκλησία τά παιδιά τους, γιά νά ὑπηρετήσουν τό Θυσιαστήριο: «Ὅσο ὑπάρχουν αὐτές οἱ μάνες, θά ἀναδεικνύονται Μεγάλοι καί Ἅγιοι καί Ἠγέτες χρήσιμοι καί ὠφέλιμοι γιά τήν κοινωμία μας. Ὅσο ὑπάρχει μία γυναίκα μέ ἕνα μωρό σπίν ἀγκαλιά ἡ ἐλπίδα θά παραμένει ζωντανή». Ἀνήμερα τῆς εορτῆς τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου, παρουσίᾳ ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν καί πλήθους πιστῶν. Τόν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Μάξιμος Παπαϊωάννου.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΛΑΜΠΗΔΟΝΟΣ

Ἱστορικές στιγμές ἔζησε ἡ Ἱερά Μονή Παναγίας Λαμπηδόνας Σάββατο 3/6, ὅποτε τελέστηκε κουρά μεγαλόσχημης μοναχῆς καί ἡ ἐνθρόνισή τῆς Ἠγουμένης Χρυσοστόμης Μοναχῆς. Στόν Μεγάλο Πανηγυρικό Ἑσπερινό τῆς Πεντηκοστῆς προεξήρχε καί χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρπενσιού κ. Γεώργιος, συγχχοροστατοῦντων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου καί τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ὀλβίας κ. Ἐπιφανίου. Παρέστησαν ἐκπρόσωποι μοναστικῶν ἀδελφοτήτων, ἱερεῖς τῆς πόλεως τοῦ Βόλου, ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν καί πλήθος προσκυνητῶν. Κατά τή διάρκεια τοῦ Ἑσπερινοῦ τελέστηκε ἀπό τόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ. Ἰγνατίο ἡ κουρά τῆς μεγαλόσχημης Μοναχῆς Ἰσιδώρας (κατά κόσμον Πηνελόπης Πανουργιά) καί ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἐνθρόνισή τῆς Ἠγουμένης Χρυσοστόμης Μοναχῆς. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπένειμε σπίν νέα Ἠγουμένη τόν ἐπιστήθιο Σταυρό καί τήν Ἠγουμενική Ράβδο καί τήν ἀνεβίβασε στόν Ἠγουμενικό Θρόνο, ἐνῶ τό «ΑΞΙΑ» Κλήρου καί λαοῦ δονοῦσε ὄλη τή γύρω περιοχή τῆς Μονῆς. Ἀμέσως μετά, ἡ Ἠγουμένη Χρυσοστόμη ἐκφώνησε τόν Ἐνθροιστήριο λόγο τῆς, στόν ὁποῖο ἔκανε ἀναδρομή στίς δυσκολίες καί στά προβλήματα τῆς πρώτης ἐγκατάστασης στόν κῶρο αὐτό, σπίν τελεία ὑπακοή καί ἐμπιστοσύνη στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, σπίν παρουσία τῆς Παναγίας καί σπίν εὐλογημένη καθοδήγηση τοῦ Γέροντα Χρυσοστόμου σπίν μοναχική ζωή, ὑπό τή σκέπη τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου κ. Ἰγνατίου, ἐνῶ ἐξέ-

φρασε τό ἱερό δέος τῆς μπροστά σπίν εὐθύνη πού ἡ Ἐκκλησία ἐναποθέτει στούς ὤμους τῆς, γιά νά καλλιεργεῖ πνευματικῶς τή λογική μάνδρα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Λαμπηδόνας. Σπίν ἀντιφώνησή του ὁ Σεβ. κ. Ἰγνατίος ἐπεσήμανε σπίν νέα

Ἠγουμένη ὅτι «ἡ παρουσία σας σ' αὐτόν τόν εὐλογημένο τόπο μᾶς ἔδωσε ἐλπίδα, πού ἔγινε βεβαιότητα καί ἐμπιστοσύνη... στά χρόνια τῆς Ἐπισκοπικῆς μας διακονίας στεκόμαστε ἀπέναντι στά Μοναστήρια μας ὄχι δεσποτικά, οὔτε ἐλεγκτικά, ἀλλά μόνο προστατευτικά, πιστεύοντας σπίν βασική ἀρχή τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης ὅτι τό Μοναστήρι εἶναι ἕνας ὄργανισμός ζωντανός, τήν εὐθύνη τοῦ ὁποῖου ἔχει ἡ Ἠγουμένη καί οὐδείς ἄλλος. Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι μόνον ὁ προστάτης, φύλακας, καί ὑπερασπιστής τῶν Μοναστηριῶν...».

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Με κάθε λαμπρότητα καί μεγαλοπρέπεια, ἡ τοπική μας Ἐκκλησία ἐόρτασε καί φέτος τή μεγίστη Δεσποτική εορτή τῆς Ἀναλήψεως, μέ ἐπίκεντρο τόν μεγαλοπρεπή φερώνυμο Ἱερό Ναό τοῦ Βόλου. Στόν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αἰτωλίας & Ἀκαρνανίας κ. Δαμασκηνός, συγχχοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Συμμετείχαν δέ πολλοί Κληρικοί μας, ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν καί μέγα πλήθος πιστῶν. Τόν κ. Δαμασκηνό προσφώνησε ὁ Σεβ.

Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνατίος, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τή χαρά ὄλων γιά τήν εὐλογητή παρουσία τοῦ πνευματικοῦ του τέκνου καί ἐξῆρε τό ἔργο πού προσέφερε σπίν Τοπική μας Ἐκκλησία ἐπί 25 χρόνια. Εὐχήθηκε δέ ἀπό καρδιάς ὁ Θεός νά τοῦ χαρίσει δύναμη καί υγεία, ὥστε θεοφιλῶς νά διαποιμαίνει τόν εὐγενή λαό τῆς Αἰτωλοακαρνανίας, πού τοῦ ἀνέθεσε ἡ Ἐκκλησία. Σπίν ὁμιλία του ὁ κ. Δαμασκηνός ἐξέφρασε τόν συγκλονισμό καί τή συγκίνησή του, διότι ἀζιώθηκε, γιά πρώτη φορά, νά χοροστατεῖ σπίν πανήγυρη τῆς παλαιᾶς ἐνορίας του, καθώς καί τή χαρά του γιά τήν ἐκ νέου ἐπικοινωνία του μέ πρόσωπα ἀγαπημένα ἀπό τό παρελθόν. Σπίν συνέχεια, ἀνέλυσε θεολογικῶς τά τρία στοιχεία πού συνθέτουν τό γεγονός τῆς Θείας Ἀναλήψεως: Τήν μεταμορφωτική δύναμη, πού προσέφερε ὁ Κύριος στούς Μαθητές καί τούς κατέστησε διαπύρους κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου, τήν εὐλογία τῆς ἀγάπης, πού εἶναι ἡ διαχρονική παρακαταθήκη τοῦ Κυρίου σπίν ἀνθρωπότητα, καί τήν χαρά τοῦ χωρισμοῦ, ὄχι, ὄμως, τοῦ ἀπορραφισμοῦ. Ἐπρόκειτο γιά τή χαρά τῆς προσσιμονῆς τῆς ἐλευσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Μετά τό πέρας τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Ἀναλήψεως στούς δρόμους τῆς ἐνορίας ὑπό τούς ἦχους τῆς φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Βόλου. Ἀνήμερα τῆς εορτῆς τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. κ. Δαμασκηνοῦ, συνιερουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου, παρουσίᾳ πλήθους πιστῶν. Τόν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί Προϊστάμενος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Βόλου.

«Ἐκχεῶ ἀπό τοῦ πνεύματός μου ἐπί πᾶσαν σάρκα»

ΤΟΥ Π. ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ Ν. ΙΩΝΙΑΣ

Μετά τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί τή μεγάλη νίκη ἐπί τοῦ θανάτου, πηγαίνουμε γιά τή μεγάλη ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς. Πενήντα μέρες μετά τό Πάσχα ἐορτάζουμε τήν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στους μαθητές τοῦ Χριστοῦ καί μέσῳ αὐτῶν σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Σύμφωνα μέ τήν περιγραφή ἀπό τό βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων: Οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου εἶναι συγκεντρωμένοι στό ὑπερῶο προσευχόμενοι καί σπρίζοντας ὁ ἕνας τόν ἄλλον. «Καθώς προχωροῦσε νά συμπληρωθεῖ καί νά κλείσει ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς¹, ἡ ὁποία εἶχε ἀρχίσει ἀπό τήν προηγούμενη ἐσπέρα, ἦταν ὅλοι οἱ πιστοί ὁμόψυχοι, συγκεντρωμένοι στό ἴδιο μέρος. Καί ξαφνικά ἦλθε ἀπό τόν οὐρανό ἕνας ἦχος, σάν ἰσχυρή βοή ἀνέμου πού κινεῖται μέ ὀρμή, καί γέμισε ὅλο τό σπίτι, μέσα στό ὁποῖο καθόντουσαν οἱ μαθητές. Καί παρουσιάστηκαν σέ αὐτούς γλώσσες σάν ἀπό φλόγες πυρός, νά διαμοιράζονται καί στόν καθένα ἀπό αὐτούς κάθισε ἀπό μία γλώσσα. Καί γέμισαν ὅλοι ἀπό Πνεῦμα Ἅγιον καί ἀρχισαν νά μιλοῦν ξένες γλώσσες καί νά κηρύττουν τίς ὑψηλές ἀλήθειες, ὅπως τό Πνεῦμα τό Ἅγιον τούς φωτίσει καί τούς ἔδιδε τήν δύναμη νά ὁμιλοῦν²».

Ἐκείνη τή στιγμή ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν Ἀποστόλων Πέτρος, ἀφοῦ στάθηκε σέ ἐμφανές σημεῖο, κήρυξε στους Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν συρρεύσει στήν ἁγία πόλη ἀπό διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, ἐξηγώντας τους τό ἐξαισιο θαῦμα τῆς ἡμέρας καί κύρια τό θαυμαστό φαινόμενο τῆς γλωσσολαλιᾶς, τό ὁποῖο δέν ἦταν προϊόν μέθης, ὅπως ὑποστήριζαν κάποιοι, ἀλλά πλήρωση τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ. Τόνισε ἰδιαίτερα πώς αὐτό εἶναι ἐκπλήρωση ἐπαγγελιῶν Του, διά τῶν προφητῶν Του καί ἰδίως τοῦ Ἰωήλ, ὁ ὁποῖος ἐπτά αἰῶνες πρὶν εἶχε προαναγγεῖλει τήν κάθοδο τοῦ Παναγίου Πνεύματος: «ἐκχεῶ ἀπό τοῦ πνεύματός μου ἐπί πᾶσαν σάρκα, καί προφητεύσουσιν οἱ υἱοί ὑμῶν καί αἱ θυγατέρες ὑμῶν»³.

Ὁ θεόπνευστος προφήτης, εἶχε ἀναγγεῖλει μέ τρόπο ἀλληγορικό καί ἀξιοθαύμαστο τόν ἐρχομό τοῦ Παρακλήτου, ὁ ὁποῖος ἐγκαινιάζει μία νέα ἐποχή, πλημμυρισμένη ἀπό τίς σωτήριες χάρες καί δωρεές τοῦ Θεοῦ.

Ἀπό τό πρῶτο αὐτό κήρυγμα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς Πεντηκοστῆς θεωρεῖται γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας μας. Μέχρι σήμερα ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ συνεχίζει τήν πορεία τῆς πρὸς τά ἔσχατα μέσα στήν ἱστορία, ἀπευθύνεται πρὸς τούς ἀνθρώπους κάθε ἐποχῆς μέ τήν ἴδια ὑπόσχεση, τήν ἴδια ἐμπειρία, τό ἴδιο βίωμα. Τήν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πάνω σέ κάθε πιστό Χριστιανό.

Μέ τά ἱερά Μυστήρια τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καί τοῦ ἱεροῦ Χρίσματος, ὁ Χριστιανός καθίσταται ἰκανός νά συμμετέχει στό τριπλό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ. Γίνεται δηλαδή μέσα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χρι-

στοῦ προφήτης, ἱερέυς καί βασιλεύς. Ὁ ἄπλος ἄνθρωπος γίνεται προφήτης! Ὁ κάθε ἄνθρωπος πού πιστεύει στόν Ἰησοῦ Χριστό καί ζεῖ ὀργανικά συνδεδεμένος μέ τήν Ἁγία Του Ἐκκλησία!

Σ' αὐτό τό σημεῖο χρειάζεται προσοχή καθώς, ὅπως ὁ Μέγας Βασίλειος προειδοποιεῖ ὅτι τό χάρισμά του νά ἀποκαλύπτει κανεῖς τίς βουλές τοῦ Θεοῦ, ἀπαιτεῖ κεκαθαρμένη ψυχή, ἀπόλυτη πιστότητα στόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί ἐξάρτηση ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα. Οἱ προφῆτες λαμβάνουν, κηρύττουν καί καταγράφουν τήν προφητεία μεταλαμπαδεύοντας τή γνώση τῶν θεϊκῶν διδασκαλιῶν σέ κάθε πιστό καί κάθε ἄνθρωπο καλῆς θελήσεως. Ἔτσι λοιπόν, οἱ προφῆτες τοῦ Θεοῦ, χωρίς νά καθοδηγοῦνται ἀπό τά πάθη τους, καθίστανται κάτοπτρα τῆς θείας ἐνέργειας. Αὐτό ἐπειδή τό Ἅγιο Πνεῦμα δέν ἐπιφέρει σκοτασμό στίς ψυχές τῶν προφητῶν, ἀντίθετα τίς καθαρῖζει ἀπό τίς κηλίδες τῆς ἁμαρτίας καί φωτίζει τόν νοῦ τους⁴. Καί ἀναβιβάζεται ὁ ἄνθρωπος καί γίνεται θεατής τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ⁵.

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὅταν εἰσέλθει καί ἐγκατασταθεῖ στήν ψυχή, ἀναβλύζει ἀπό κάθε πηγή καί δέν σταματᾷ, οὔτε ἀδειάζει οὔτε στερεῖται γι' αὐτό καί ὀνομάζεται Ἐξομολογία⁶.

Μέ τό γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς μᾶς δίνεται ἡ δυνατότητα νά φθάσουμε στό «καθ' ὁμοίωσιν», πού εἶναι ὁ ὕψιστος σκοπός τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἔτσι ὀλοκληρώνεται ἡ σωτηρία. «Μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα τά πάντα γίνονται στόν ἄνθρωπο καινούργια. Τά δῶρα πού ἔλαβε ἡ ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ γίνονται δικά μας δῶρα. Ὁ ἄνθρωπος ἀναγεννᾶται ὀλόκληρος»⁷. Ἡ ζωή μας πρέπει νά εἶναι μία διαρκῆς Πεντηκοστή. Νά ζοῦμε ἀδιάκοπα τό μυστήριο τῶν δωρεῶν καί χαρίτων τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἡ ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι γιά τούς Χριστιανούς, ἕνας σημαντικός σταθμός πλούσιου πνευματικοῦ ἀνεφοδιασμοῦ.

Κατά τόν Ἑσπερινό τῆς Γουγκλισίας, κλίνουμε ταπεινά τά γόνατά μας καί προσευχόμαστε στόν οὐράνιο Βασιλέα, νά φωτίσει τή σκοτισμένη ἀπό τήν ἁμαρτία ψυχή μας, νά μᾶς πλημμυρίσει μέ τά ἀκένωτα θεῖα χαρίσματά Του καί νά μᾶς γεμίσει μέ τίς οὐράνιες θεόσταλτες δωρεές Του, ἔχοντας τήν ἀνάγκη τῆς διαρκοῦς παρουσίας Του στή ζωή μας. ●

1. Ἡ Πεντηκοστή (Shavuot στά Ἑβραϊκά) γιορτάζεται ἀπό τούς Ἑβραίους πενήντα ἡμέρες μετά τό Ἑβραϊκό Πάσχα, σέ ἀνάμνηση τῆς ἡμέρας πού ὁ Μωυσῆς ἔλαβε τίς δέκα ἐντολές ἀπό τόν Θεό στό ὄρος Σινᾶ.
2. Πράξ. 2,1-4.
3. Ἰωήλ. 3,1.
4. Πρβλ. Βασίλειο τοῦ Μεγάλου, P.G. 30,120-125.
5. Πρβλ. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, P.G. 70,13.
6. Ἰω. Χρυσόστομος, ΝΑ' ὁμιλία «Εἰς τό κατά Ἰωάννην».
7. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Ἡ Ὁρθοδοξία μας, σ. 237.

